

Hovedstadens Letbane I/S

Årsrapport 2023

Metrovej 5
2300 København S
CVR-nr.: 36032499

Indhold

Forord	3	Årsregnskab	50
2023 i korte træk	5	Regnskabspraksis	51
Ledelsesberetning	6	Regnskab	53
Fremdrift for anlæg af letbanen	7	Noter	60
Det første tog	10	Ledelsespåtegning	73
Ny totaløkonomi for selskabet	12	Den uafhængige revisors revisorpåtegning	74
Kommunikationsindsats	13	Bilag til ledelsesberetning	76
Letbanens faser	15	Langtidsbudget	77
Bæredygtighed	16		
Økonomi	34		
Selskabsledelse	41		
Compliance	43		
Hovedstadens Letbanes bestyrelse	45		
Hovedstadens Letbanes direktion	49		

Hovedstadens Letbane I/S

Metrovej 5
2300 København S
CVR-nr.: 36032499

E-mail: info@dinletbane.dk
Tlf.: 7242 4500

Læs mere om Hovedstadens Letbane
på dinletbane.dk

ISBN-nr.: 978-87-92378-57-6

Forord

Hovedstadens Letbane bliver anlagt som et vigtigt element i den grønne omstilling af trafikken i hovedstadsområdet. Letbanen vil give et stort løft til den kollektive trafik og forebygge yderligere trængsel i hele hovedstadsområdet og ikke mindst i Københavns omegnskommuner.

Visionen for projektet er, at hovedstadsområdet trafikalt skal bindes effektivt sammen, og samtidig skal projektet styrke byudviklingen langs strækningen. Realiseringen af denne vision har i 2023 taget yderligere form, og projektets endelige udtryk bliver i stigende grad synligt for dem, der færdes omkring det.

Fire tog er ankommet til selskabets kontrol- og vedligeholdelsescenter i Glostrup. Der er lagt kilometervis af skinner på strækningen fra Ishøj i syd til Lundtofte nord for Lyngby. Etableringen af de 29 letbanestationer er godt i gang. Byggeriet har nået et stadie, hvor der i 2024 kan køres test med letbanetogene på strækningen fra Glostrup Station til kontrol- og vedligeholdelsescentret på grænsen mellem

Rødovre og Glostrup. De første kørestrømsmaster er rejst, og vil snart blive udstyret med køreledninger.

Denne fremdrift og letbaneprojektets omfattende byggeri er naturligvis ikke gået upåagtet hen. Det har haft konsekvenser for de borgere, som dagligt går, cykler og kører langs strækningen. Trafiksikkerheden har derfor været et særligt fokusområde i 2023 med selskabets ”Kig op”-kampagne, som fokuserede på bløde trafikanter. Dette fokus vil blive bragt med ind i 2024, så alle fortsat kan færdes så sikkert som muligt omkring letbanebyggeriet.

I 2023 fulgte selskabet op på de udfordringer, der blev afdækket i december 2022 med et øget risikobillede og en samlet projektøkonomi under pres. Det blev klart, at byggeriet ikke kunne færdiggøres uden at få tilført flere midler til anlægsbudgettet. I juni 2023 førte en gennemgribende revurdering af projektets anlægsbudget til en forhøjelse af projektets anlægsbudget på 1,1 mia. kr. inklusive reserver. Det samlede anlægsbudget er dermed på 9,3 mia. kroner.

Hovedstadens Letbane opdaterede ved samme lejlighed det samlede langtidsbudget, så det imødekommer den nødvendige forhøjelse af anlægsbudgettet. I forbindelse med det opdaterede anlægsbudget blev der udarbejdet en ny passagerprognose og et nyt driftsbudget. Dette blev udført helt som planlagt og beskrevet i selskabets stiftelsesdokumenter. Forhøjelsen af anlægsbudgettet betyder, at Region Hovedstaden og hver af de 11 ejerkommuner fra 2026 skal bidrage med en årlig ekstrabetaling.

I 2023 var der over 24 årsværk i lære på projektet. Dermed har samarbejdet mellem selskabet og projektets entreprenører om at tiltrække nye lærlinge til projektet også i 2023 fungeret rigtig godt. Siden projektets opstart har der været over 108 lærlingeårsværk på projektet, hvilket overstiger målet om mindst 58 lærlingeårsværk på projektet betydeligt.

Hovedstadens Letbane har i 2023 været udfordret af en svingende sikkerhedsperformance. En entreprenør klarede sig igennem hele anlægsperioden uden én eneste ulykke med fravær. For andre af projektets entreprenører har det set helt anderledes ud. Dermed er selskabet desværre ikke lykkedes med at reducere ulykkesfrekvensen, der for 2023 ender på 24,9, hvilket er højere end i 2022 (22,1). Det er et ikke-tilfredsstillende resultat, som kommer på trods af en række initiativer i 2023, der skulle styrke projektets sikkerhedskultur og reducere antallet af ulykker.

At alle skal kunne gå sikkert hjem fra arbejde hver dag, er stadig målet, som selskabet – i tæt samarbejde med sine entreprenører – vil stræbe efter at leve op til i 2024.

2024 vil byde på mere arbejde med at få lagt skinner på hele strækningen, rejst master til kørestrøm og bygget de resterende stationer færdige. 2024 bliver også året, hvor der løbende ankommer flere letbanetog, og hvor disse begynder at køre tests på dele af strækningen, hvilket synliggør, at projektet i 2024 går ind i en ny fase med mindre vej-arbejde og en mere færdig bane.

Tak for året, der er gået, til alle samarbejdspartnere og ansatte.

God læselyst!

Jakob Thomasen
Formand for bestyrelsen

Carsten Riis
Administrerende direktør

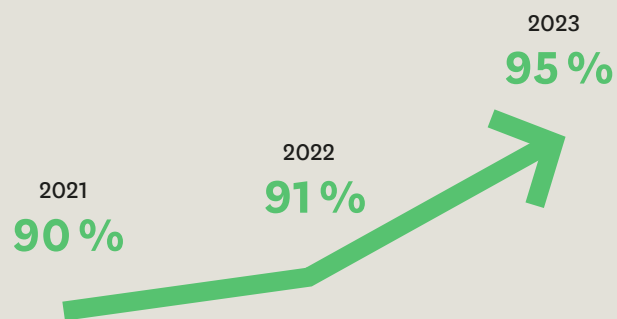
Jakob Thomasen

Carsten Riis

2023 i korte træk

Kendskab til letbanen

Faseskift anlægsarbejde til skinnelægning

Skinnelægningen er i gang i seks ud af otte kommuner

I 2023 fik vi...

... de første fire tog leveret

... tændt for kørestrømmen på kontrol- og vedligeholdelsescentret

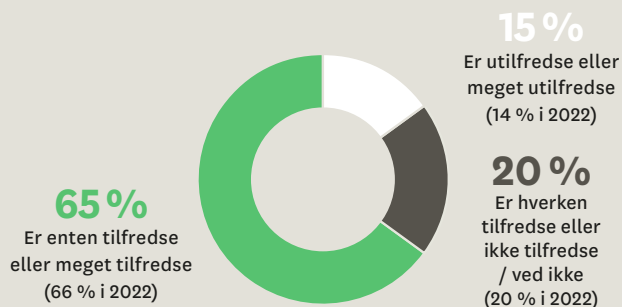
... den første kørestrømsmast monteret på strækningen

... lagt skinner i 10 af 63 vejkryst

Tilfredshed med information

Blandt naboer og virksomheder i 1. og 2. række til letbanen

Arbejdsulykker med fravær

2022

14

2023

16

Svarende til en ulykkesfrekvens på

24,9

Ledelsesberetning

Fremdrift for anlæg af letbanen

Arbejdet på letbanestrækningen var også i 2023 meget omfattende. Arbejdets karakter har været præget af stor variation, samtidig med, at omfanget i høj grad påvirkede omgivelserne – ikke mindst afviklingen af biltrafikken langs Ring 3.

Banestrækningen blev synlig

På delstrækningen mellem kontrol- og vedligeholdelsescentret i Glostrup og Glostrup Station blev der lagt skinner og lavet fundamenter til kørestrømsmaster. Her blev arbejdet med at montere kørestrømsmasterne også sat i gang, så denne del af strækningen begyndte at ligne en færdig banestrækning.

I en række kryds på strækningen blev skinnelægningen ligeledes færdiggjort, og bilisterne fik det første indtryk af, hvordan det er at krydse letbanestrækningen. Det gjaldt især Hovedvejskrydset i Glostrup, der er blandt landets mest trafikerede.

Samtidig bestod opgaverne på andre dele af strækningen stadig af anlægs- og vejarbejde frem mod overdragelse til skinnelægning. Det gjorde sig primært gældende i dele af Brøndby, Herlev og Gladsaxe.

Faseskiftet fortsatte

Overordnet set begyndte skinnelægning og det egentlige banearbejde at tage over på store dele af strækningen, mens der stadig var tale om anlægsarbejde på de øvrige dele af strækningen.

Det er et udtryk for, at det store faseskift fra anlægsarbejde til banearbejde fortsatte.

Der var desuden god fremdrift i banearbejderne i de i alt 63 signalregulerede kryds.

Det har ikke været muligt på den samlede strækning at afslutte alle nødvendige anlægsopgaver, før igangsætning af banearbejderne.

For at udnytte entreprenørernes tid og ressourcer optimalt planlægges projektet løbende, så banearbejder igangsættes successivt med, at anlægsarbejderne kan færdiggøres.

Denne fase af projektet var derfor kendetegnet ved et øget behov for koordinering mellem bygherren og de entreprenører, der er på de respektive opgaver.

Den næsten færdige prototypestation i Glostrup Ejby.

Broløft hvor Buddingevej krydser Motorring 3.

Koordinering i højsædet

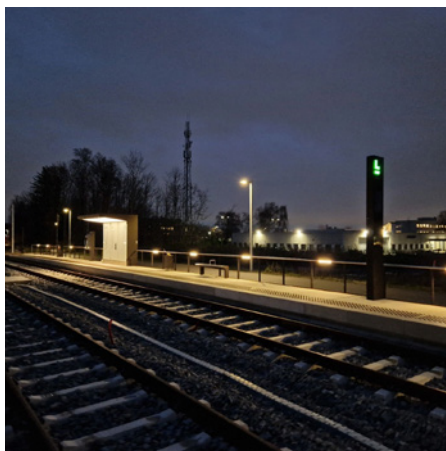
For anlægsentreprenørerne er der fremadrettet fokus på at afslutte anlægsarbejder, så banearbejdet kan igangsættes fuldt ud. Det efterlader i nogle tilfælde udestående opgaver.

Blandt andet blev udlægning af slidlag flere steder henlagt til et senere tidspunkt.

I forbindelse med større opgaver i vejkryds blev der gennemført et omfattende planlægningsarbejde for bedst at kunne udføre banearbejder i umiddelbar forlængelse af anlægsarbejdet – mens der allerede var etableret afspærringer og alternative vejforløb for bilister, cyklister og gående.

Form på stationer

Der vil være i alt 29 stationer på letbanestrækningen. Ved udgangen af 2023 er 14 af dem allerede udstyret med perronelementer, og de er dermed synlige i gadebilledet. Enkelte af dem blev derudover færdiggjort i større grad, således, at der for eksempel er monteret rækværk, opsat infoskærme og afgangssøjler, bænke og skraldespande.

Test af belysning på Glostrup Ejby Station.

Prototypestationen, Glostrup Ejby, blev således færdigudstyret, og der er foretaget test af belysning på stationen for at afprøve den oplevelse, passagererne kommer til at have, når de i fremtiden benytter stationen efter mørkets frembrud. Alle stationer får en hjertestarter, som er tilgængelig for alle.

Broer løftet på plads

2023 bød også på to markante broløft. Først og fremmest blev der monteret en 50 meter lang stibro på hver side af broen, der fører Buddingevej over Motorring 3 i Gladsaxe. Stibroerne er tilegnet fodgængere og cyklister, så der i fremtiden også er plads til letbanen i midten af vejen. Begge broløft er foregået om natten for at påvirke trafikken på Buddingevej og Motorring 3 mindst muligt. I Gladsaxe blev der monteret en fodgængerbro i forbindelse med Buddinge Station.

Fremkommelighed

Der var stor aktivitet på hele strækningen, hvilket havde omfattende lokal indflydelse på trafikken på Ring 3. Det har givet trafikanter længere omkørsler, skabt kødannelser og ført til gener for naboer langs omkørselsveje, idet den øgede trafikmængde var uvant.

Alle involverede parter i projektet er bevidste om, at byggeriet i slutfasen har skabt stigende gener for omgivelserne. Derfor er det forståeligt, at naboer, trafikanter, fodgængere og cyklister har været frustrerede over projektet og det omfattende vejarbejde, det har medført.

Årsagerne skal blandt andet findes i, at entreprenørernes behov for fleksibilitet og disponering over arbejdsområder førte til, at der måtte arbejdes i flere på hinanden følgende kryds samtidigt.

Endelig blev der i enkelte områder konstateret behov for store jordudskiftninger, der nødvendiggjorde større og forlængede anlægsarbejder i enkelte kryds.

Ved flere større opgaver i kryds blev det vurderet, at fordelene ved at lade biler benytte vejstrækningen frem mod krydset var begrænset. Der har derfor været udført total-spærringer af flere vejstrækninger, for at man i stedet ville kunne høste fordelene af mere plads og fleksibilitet i entreprenørernes arbejdsvilkår.

Det førte til totalspærring af Søndre Ringvej i Vallensbæk, Herlev Ringvej mellem Lyskær og Herlev Hovedgade samt Buddingevej over broen til Motorring 3.

På strækningen mellem Herlev Hovedgade og Herlev Bygade blev der oprettet en "oval" rundkørsel, som ledte den kørende trafik uden om arbejdet, der foregik i krydset Herlev Hovedgade/ Herlev Ringvej.

Rundkørslen sikrede en stabil trafikafvikling, mens anlægsarbejdet og udvalgte banearbejder blev færdiggjort i det afspærrede område i midten af rundkørslen.

Den samme løsning blev efterfølgende anvendt ved tilsvarende opgaver omkring Hjortespringvej ved Herlev Hospital.

De fleste af disse trafikhindringer har relateret sig til anlægsarbejde. I takt med omlægningen til banearbejde vil påvirkningen af trafikken mindskes, idet langt størstedelen af banearbejdet foregår i letbanens eget spor.

Dog vil omgivelserne fortsat blive påvirket af asfaltarbejde, skinnelægning igennem vejkryds, ophængning af køreledninger og broløft langs Ring 3.

Tog og mennesker flyttede ind

Kontrol- og vedligeholdelsescentret blev i 2023 udstyret med mere end 100 kørestrømsmaster. Et signalanlæg blev installeret og kom i drift, efter skinnelægningen blev afsluttet. Samtidig blev værksted med hjuldrejebænk, walkway der sikrer adgang til installationer på togets tag, hydraulik der kan løfte toget af undervognen (bogien), og skinner over en smøregrav i hele togets længde færdiggjort. Vaskehallen, som kan genanvende op mod 90 procent af vaskevandet og stadig sikre rene tog på strækningen, venter nu også blot på at blive taget i brug. Endelig blev den sandpåfyldningsstation, som skal medvirke til, at togene kan komme frem i glat føre, monteret lige uden for værkstedet.

Dermed stod centret klar i tide til modtagelse af det første af 29 letbanetog.

Det ankom den 28. august, og blev fragtet hertil på blokvogn fra Siemens testcenter i Wildenrath i Tyskland, hvor toget gennemførte en såkaldt typegodkendelse.

Siden er yderligere tre tog kommet til og er påbegyndt indledede prøvekørsler på centret.

Sideløbende med klargøringen af kontrol- og vedligeholdelsescentret og modtagelsen af de første tog flyttede den kommende driftsoperatør for Hovedstadens Letbane, Metro Service, ind. Metro Service begyndte at indrette bygningen til at kunne huse driften af Hovedstadens Letbane. En opgave, der vil fylde huset med aktivitet i alle døgnets timer

på alle årets dage og involvere op til 250 medarbejdere ad gangen.

Klargøring til testkørsler

I november blev de første kørestrømsmaster rejst på selve strækningen mellem Fabriksparken og Glostrup Station. Det skete som forberedelse til testkørsler på den del af strækningen, der går fra kontrol- og vedligeholdelsescentret til Glostrup Station. Inden testkørslerne kan påbegyndes, skal hele kørestrømsanlægget monteres og sættes i funktion. Power on på anlægget kræver stor forsigtighed og opmærksomhed fra omverdenen. Op til og under såvel elektrificeringen af kørestrømsanlægget og de egentlige testkørsler vil der foregå en målrettet indsats for at varsle og forberede omgivelserne på de forhold, som de vil møde på denne del af strækningen.

Naboer og letbaneinteresserede tester sæderne i et af letbanens første tog.

Det første tog

En længe ventet ankomst

Den 28. august ankom det første af 29 letbanetog til Hovedstadens Letbanes kontrol- og vedligeholdelsescenter.

Letbanetoget ankom efter en 800 kilometer lang rejse, fra Siemens testcenter i Tyskland, hvor det første togsæt har gennemgået en såkaldt typegodkendelse. Typegodkendelsen er alene nødvendig for det første togsæt, og efterfølgende togsæt ankommer direkte fra Siemens produktionslinje og bliver testet på kontrol- og vedligeholdelsescentret.

Siden er yderligere tre letbanetog ankommet med godt tre til fire ugers mellemrum i en takt, der fortsætter, indtil alle 29 tog er ankommet sikkert til Glostrup.

Driftssikker løsning

Togmodellen hedder Avenio. Den er fremstillet af Siemens, og der er gode erfaringer med drift af denne togmodel fra byer som München, Nürnberg, Bremen og Den Haag. Her har flere hundrede tog af samme type kørt driftssikkert til stor tilfredshed hos kunderne.

Modellen Avenio er især valgt for sin store trækraft, der bliver leveret fra motorer på tre ud af togets fire bogier. Samtidig bidrager en bogieløsning med hele fire bogier til, at toget kommer nemmere rundt i skarpe kurver.

Blev et tilløbsstykke

Siden letbanetogets ankomst er det blevet vist frem for Hovedstadens Letbanes ejerkreds – borgmestre fra ejerkommunerne og regionsrådsformanden for Region Hovedstaden.

Det har også været målet for 1.400 gæster til et åbent hus på kontrol- og vedligeholdelsescentret i oktober 2023.

Fakta om toget

Længde
36,9
meter

Bredde
2,65
meter

Højde
3,5
meter

Vægt
48,6
tons

Topfart
70
km/t

Gennemsnitsfart i drift
30
km/t

Antal siddepladser
64

Samlet passagerkapacitet
260
passagerer

Der er **trinløs indstigning** til toget, og der er **niveaufri adgang** igennem hele toget.

Toget har **fire** fleksrum med plads til **cykler, barnevogne** og **kørestole**. I alt er der plads til op til **otte** cykler i hvert tog.

Ny totaløkonomi for selskabet

Ved stiftelsen af Hovedstadens Letbane I/S i 2014 blev det planlagt og indarbejdet i selskabets vedtægter, at selskabet skulle opdatere ejernes betalingsplaner på baggrund af opdaterede budgetter op til idriftsættelsen af letbanen.

Dertil kommer, at Hovedstadens Letbane I/S i december 2022 oplyste, at letbaneprojektets risikobillede og forventninger til de økonomiske konsekvenser af de globale forsyningsproblemer og mangel på arbejdskraft som følge af COVID-19 og krigen i Ukraine ville medføre en forhøjelse af anlægsbudgettet på letbanebyggeriet.

I 2023 har selskabet foretaget en gennemgribende revurdering af projektets anlægsbudget, som førte til en forhøjelse af anlægsbudgettet med 1,1 milliard kr. inkl. reserver, hvilket var på niveau med den tidligere udmeldte forventning til det kommende budget i december 2022. Det reviderede

anlæggsbudget er udarbejdet med udgangspunkt i en uændret tidsplan for anlægsarbejdernes færdiggørelse.

Selskabet fik også gennemført en ekstern granskning af det reviderede budget – særligt med henblik på at vurdere størrelsen af de genetablerede anlægsreserver. Anbefalingerne fra den eksterne granskning blev indarbejdet i anlægsbudgettet, inden selskabets bestyrelse og ejere godkendte selskabets nye totaløkonomi i juni 2023.

Selskabets langtidsbudget er opdateret på baggrund af det nye anlægsbudget, en ny passagerprognose og et driftsbudget. Forudsætningerne i den opdaterede langtidsøkonomi indebærer, at selskabet for at kunne tilbagebetale den øgede gæld som følge af det forhøjede anlægsbudget, har behov for, at ejerne forhøjer deres årlige indbetalinger til finansiering af anlægget.

Kommunikationsindsats

I et år med stor påvirkning af naboer og ikke mindst trafikanter på hele strækningen har kommunikationsaktiviteterne igen i 2023 været omfattende. Selskabet har arbejdet med at sikre information til de mange målgrupper ved hjælp af flere kanaler, herunder hjemmeside, infoservice-mails, fysiske opslag, lokalmedier og sociale medier. Aktiviteten på især Facebook er stigende med mange kommentarer og holdninger fra brugerne, der kræver, at selskabet møder myter med fakta, detaljer med helhed, gener med potentielle gevinster. Selskabet har i særlig grad haft fokus på at formidle større milepæle, fremdriften på projektet og levere generel information om byggeriets gener, herunder trafikforhold.

I 2023 har selskabet desuden deltaget ved flere af ejerkommunernes arrangementer og kulturdage, f.eks. Herlev Festuge, Gladsaxedagen, Grøn Dag i Albertslund og åbent hus på Herlev Hospital. Her har selskabet været i dialog med borgere og offentlighed om både generne ved anlægsarbejdet og letbanens driftsfase og gevinster. Derudover har selskabet for anden gang afholdt et åbent hus-arrangement på kontrol- og vedligeholdelsescentret i Glostrup Kommune. Flere end 1.400 borgere fra hele letbanestrækningen mødte op, ikke mindst for at få en oplevelse af det første letbanetog.

Måling	2019	2020	2021	2022	2023
Målsætning 1: Mindst 90 pct. af virksomheder, handelsdrivende, borgere og naboer har kendskab til letbaneprojektet.	74 %	84 %	90 %	91 %	95 %
Målsætning 2: Mindst 60 pct. af naboer og handelsdrivende i 1. og 2. række til letbaneprojektet er tilfredse eller meget tilfredse med den information, de modtager om letbaneprojektet.	55 %	57 %	65 %	67 %	65 %
Målsætning 3: Maks. 15 pct. af naboer og handelsdrivende i 1. og 2. række til letbaneprojektet er utilfredse eller meget utilfredse med den information, de modtager om letbaneprojektet.	20 %	17 %	13 %	14 %	15 %
Målsætning 4: Mindst 50 pct. af virksomheder, handelsdrivende og borgere i letbanekommunerne, der benytter eksisterende kanaler til trafikinformation, har kendskab til, at trafikanter får information om trafiksituationen på letbanestrækningen via disse kanaler.	29 %	43 %	49 %	49 %	53 %

Hovedstadens Letbane arbejder målrettet med kommunikationen ud fra fire målepunkter, der hvert år evalueres og benyttes til den fremadrettede indsats. Seneste måling blev foretaget i efteråret 2023 og viste, at selskabet opfylder alle målsætninger og fastholder det høje niveau fra 2022. Dette er meget positivt i lyset af, at flere borgere i 2023 har været berørt af projektets forceringsplaner sammenlignet med 2022, herunder parallelle anlægsarbejder og transport-systemaktiviteter.

Selskabet vil i 2024 fortsat arbejde bredt med at øge kendskabet til letbanen. Anlægsarbejdet, der påvirker trafikken, vil i det kommende år fylde stadig mindre på strækningen, hvorimod arbejdet med at installere transportsystemet intensiveres. Letbanen som transporttilbud bliver dermed mere synlig for borgerne langs strækningen, hvilket giver anledning til at formidle flere fremdrifts- og milepælshistorier til fremtidige

passagerer. Derudover vil selskabet fortsætte med at afholde fysiske arrangementer og deltage ved borgerrettede arrangementer, herunder dialog-initiativet med kaffevogn, som har tiltrukket et stort antal borgere.

Entreprenøren Siemens Aarsleff forventer at påbegynde testkørsel i Glostrup Kommune i sommeren 2024. Et helt nyt transportmiddel på vejene blandt allerede eksisterende trafik kræver stor opmærksomhed på sikkerhed. Selskabet planlægger derfor en sikkerhedskampagne i ugerne op til testkørslen, der forbereder trafikanter på, at letbanen bliver en del af trafikbilledet.

Selskabet vil desuden i perioden frem til åbningen af letbanen arbejde systematisk med at skabe opmærksomhed omkring letbanen med henblik på at øge passagergrundlaget. Dette indebærer udviklingen af en række nye aktiviteter, herunder kommercielle tiltag.

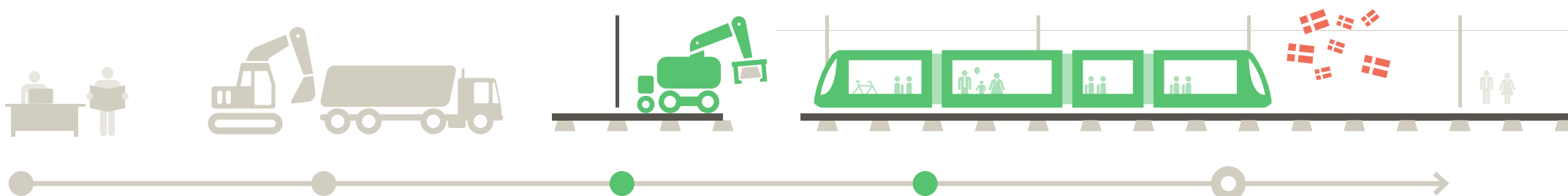

Letbanen møder borgerne og svarer på spørgsmål til et kaffevognsarrangement i Brøndby.

Letbanens faser

2017-2023 Forberedende arbejder

- Aktiviteter:
- Ekspropriationer
  - Planlægning og design
  - Nedrivning af bygninger
  - Ombygning af ejendomme
  - Ledningsomlægninger

2018-2024 Anlægs- arbejder

- Aktiviteter:
- Omlægning af vejkryds
  - Udvidelse af veje
  - Opbygning af vej- og sporkasse
  - Konstruktioner

2022-2024 Transportsystem etableres

- Aktiviteter:
- **Skinner**
  - **Kørestrømsmaster**
  - **Signalsystemer**
  - **Omformerstationer**

2024-2025 Test- og prøvekørsler

- Aktiviteter:
- **Test af transportsystemet**
  - **Test af letbanetog**
  - **Sikkerheds- og myndigheds-godkendelser**

2025 Åbning af letbanen

Hovedstadens Letbane åbner med 29 stationer på 28 km mellem Lyngby og Ishøj

Bæredygtighed

Selskabets bæredygtighedsindsats har i 2023 haft fire fokusområder – sikkerhed, lærlinge og diversitet, nabokommunikation og en drift, der tager hensyn til klima og natur. Selskabet har i godt samarbejde med entreprenørerne på projektet haft held med fortsat at tiltrække nye lærlinge til projektet, og ved udgangen af 2023 havde 108,2 årsværk været i lære på projektet. Det overstiger langt selskabets samlede mål på mindst 58 lærlingeårsværk på projektet, der blev nået allerede i starten af 2022. I forhold til nabokommunikation opnåede selskabet for første gang alle tre målsætninger for nøgletallene fra den årlige naboundersøgelse. Læs mere om nabokommunikation i afsnittet Kommunikationsindsats på side 13 ovenfor.

Desværre er selskabet ikke lykkedes med at reducere ulykkesfrekvensen, der for 2023 ender på 24,9, hvilket er højere end i 2022 (22,1). Det er et skuffende resultat, der på trods af en række initiativer i 2023, skulle styrke projektets sikkerhedskultur og reducere antallet af ulykker.

Endelig har selskabet screenet mulighederne for bedre biodiversitet på letbanens arealer, og vil på det grundlag etablere en 5-årsplan for biodiversitet frem mod idriftsættelsen.

Nedenfor er en samlet oversigt over resultaterne for årets mål og fokusområder. Dette afsnit udgør desuden selskabets afrapportering om samfundsansvar i henhold til årsregnskabslovens §99, §99b og §107d.

400 m² solceller på taget af kontrol- og vedligeholdelsescentret leverer strøm til drift af bygningerne.

Fokusområde	Mål	Målopfyldelse
Sikkerhed	Ulykkesfrekvens Yderligere reduktion af projektets ulykkesfrekvens.	
	Orientering om ulykker Øge andelen af ulykker og hændelser, som selskabet orienteres om inden for 24 timer, med henblik på at muliggøre hurtigere opfølgning.	
	Opfølgning på ulykker Der gennemføres seks Tripod Beta-/BowTie-analyser med afrapportering til projektdirektøren.	
Nabokommunikation	Kendskab til letbanen Mindst 90 % af virksomheder, handelsdrivende, borgere og naboer i letbanekommunerne har kendskab til letbaneprojektet inden åbningen.	
	Tilfredshed med information Mindst 60 % af naboer og handelsdrivende i første og anden række til letbaneprojektet er tilfredse med den information, de modtager om letbaneprojektet, og maks. 15 % er utilfredse.	
	Kendskab til trafikinformation Mindst 50 % af virksomheder, handelsdrivende og borgere i letbanekommunerne, der benytter eksisterende kanaler til trafikinformation, har kendskab til, at trafikanter får information om trafiksituationen på letbanestrækningen via disse kanaler.	
Lærlinge og diversitet	Lærlinge Hovedstadens Letbane vil i 2023 anvende letbaneprojektet som platform for en indsats, der skal bidrage til at øge interessen for erhvervsuddannelserne blandt de unge i kommunerne på letbanestrækningen igennem en række uddannelsesrettede initiativer.	
	Øget kønsdiversitet i branchen Hovedstadens Letbane vil i 2023 fortsat have et særligt fokus på at få flere piger og kvinder til at vælge en erhvervsuddannelse ved at bygge videre på initiativerne fra sidste år.	
En drift, der tager hensyn til klima og natur	Energiforbrug Afdække og prioritere initiativer, der på sigt kan mindske det forventede energiforbrug af letbanen i drift (flerårigt mål).	
	Biodiversitet Screening af potentialet for at fremme biodiversitet langs letbanen i drift (flerårigt mål).	

Sikkerhed

Fortsat høj ulykkesfrekvens

Hovedstadens Letbane har et vedvarede fokus på at reducere ulykkesfrekvensen. Det til trods er der i 2023 sket en stigning i ulykkesfrekvensen på letbanebyggeriet. Hvor der i 2022 var 14 ulykker med fravær på projektet, har der været 16 ulykker med fravær i 2023, og ulykkesfrekvensen endte på 24,9 (22,1 i 2022). Til sammenligning var den gennemsnitlige ulykkesfrekvens for medarbejdere i bygge- og anlægsbranchen i Danmark på 29,7 i 2022 (DA Ulykkesstatistik).

Der ses en generel tendens til, at ulykkerne omhandler f.eks. snubleulykker, vridskader og skader ved brug af håndværktøj. Disse ulykker kan overvejende tilskrives udfordringer med det generelle sikkerhedsfokus i produktionen, hvilket har været en vedvarende problematik på projektet. Selskabet arbejder derfor i tæt samarbejde med entreprenørerne på at gennemføre systematisk tilsyn for at styrke og opretholde fokus på sikkerhed i planlægning og udførelse af arbejdsopgaver. Dette suppleres med uddannelse af byggeledere, øget ledelsesfokus og udnævnelse af sikkerhedsambassadører blandt medarbejderne.

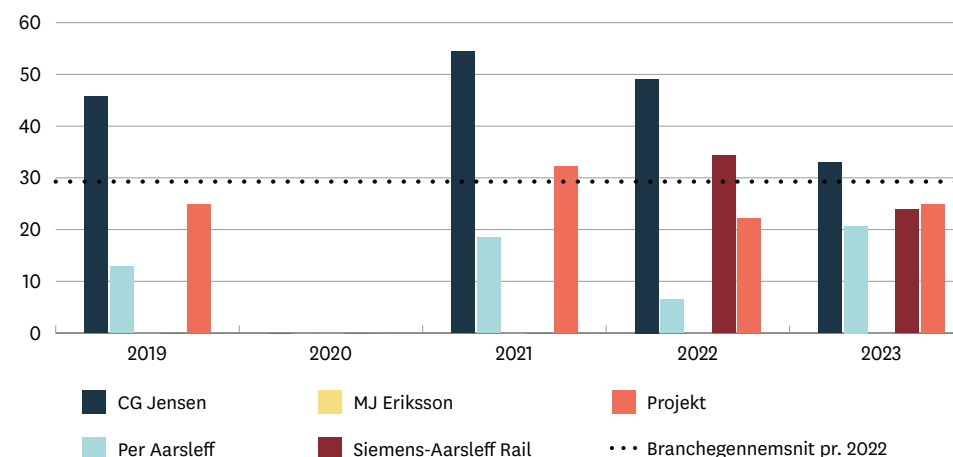
Det bemærkes, at der trods de omtalte udfordringer på letbaneprojektet, ses betydelige forskelle mellem de forskellige entreprenører på ulykkesfrekvensen.

Stor forskel indenfor projektet

MJ Eriksson, en af entreprenørerne på letbanen, har i 2023 afsluttet sin kontrakt uden at have haft en eneste ulykke med fravær, hvilket er et imponerende resultat. For Hovedstadens Letbane generelt er der dog langt fra nået det ønskede resultat med sikkerhedsindsats, som Figur 1 og de samlede ulykkestal for projektet vidner om.

Mål	Målopfyldelse	Baggrund
1 Ulykkesfrekvens Yderligere reduktion af projektets ulykkesfrekvens.	■ ■	<ul style="list-style-type: none"> Ulykkesfrekvensen stiger til 24,9, mod en frekvens på 22,1 i 2022.
2 Orientering om ulykker Øge andelen af ulykker og hændelser, som selskabet orienteres om inden for 24 timer, med henblik på at muliggøre hurtigere opfølgning.	■ ■	<ul style="list-style-type: none"> Selskabet havde i 2023 fokus på hurtig indrapportering af ulykker og hændelser, men alligevel falder andelen fra 68,3 % til 54,8 % Det vidner om udfordringer med et manglende sikkerhedsfokus i dele af projektets produktion.
3 Opfølgning på ulykker Der gennemføres seks Tripod Beta-/BowTie-analyser med afrapportering til projektdirektøren.	■ ■ ■ ■	<ul style="list-style-type: none"> I 2023 blev i alt fem analyser gennemført.

Figur 1
Ulykkesfrekvens pr. entreprenør pr. år

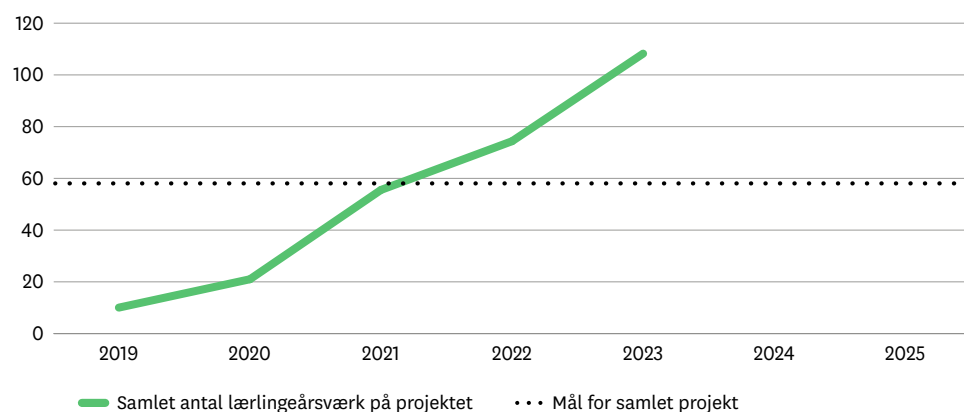

Lærlinge og diversitet

I 2023 var der 24,4 lærlingeårsværk på letbanen, hvilket har været meget tilfredsstillende og er en del af en vellykket lærlingeindsats på projektet, der indtil videre har haft 108,2 lærlingeårsværk, siden projektet startede op i 2019. Selskabets initiativer i forhold til at øge interessen for erhvervsuddannelserne har også medført et større

kendskab til muligheden for at komme i lære på projektet, hvilket vurderes at have bidraget til det høje antal årsværk. I sidste ende er det dog entreprenørerne på projektet, som de unge er i lære hos, og resultaterne på området er derfor i høj grad entreprenørernes fortjeneste.

Figur 2
Lærlingeårsværk – status og mål

Mål	Målopfyldelse	Baggrund
1 Lærlinge Hovedstadens Letbane vil i 2023 anvende letbaneprojektet som platform for en indsats, der skal bidrage til at øge interessen for erhvervsuddannelserne blandt de unge i kommunerne på letbanestrækningen igennem en række uddannelsesrettede initiativer.		<ul style="list-style-type: none"> Selskabet afholdt i foråret to skolebesøg på projektet. Hovedstadens Letbane har i efteråret deltaget i et uddannelsesarrangement i Høje Taastrup. I projektets resterende fase er skolebesøg ikke længere en mulighed, da der er fuldt fokus på færdiggørelsen af projektet, hvorfor målet vurderes delvist opfyldt.
2 Øget kønsdiversitet i branchen Hovedstadens Letbane vil i 2023 fortsat have et særligt fokus på at få flere piger og kvinder til at vælge en erhvervsuddannelse ved at bygge videre på initiativerne fra sidste år.		<ul style="list-style-type: none"> Selskabet har i 2023 gennemført flere rundringer for at følge op på de anbefalinger, der blev udarbejdet til entreprenørerne i 2022. Anbefalingerne var dog kun i begrænset omfang implementeret.

Selskabet har i 2023 gennemført to audits med fokus på arbejdsforhold og overholdelsen af selskabets sociale klausuler, samt to 'CSR-rundringer', der fulgte op på de anbefalinger, som selskabet i samarbejde med Boss Ladies i 2022 udarbejdede og overleverede til entreprenørerne. Anbefalingerne sætter fokus på entreprenørernes indsats ift. diversitet og inklusion, der hænger tæt sammen med Hovedstadens Letbanes ønske om at understøtte, at flere kvinder tilvælger erhvervsuddannelserne.

Entreprenørernes ambitioner på dette område har været forskellig, men rundringerne viste generelt, at selskabets anbefalinger på området har været begrænset implementeret. Selskabet vurderer, at dette bl.a. er udtryk for modstand fra en stærk, etableret byggepladskultur.

Selskabet vil i den resterende anlægsperiode have et fortsat fokus på auditering og opfølgning på selskabets krav til arbejdsforhold og overholdelsen af selskabets sociale klausuler på projektet.

Netværk vedrørende social bæredygtighed

Bygherrenetværk for flere faglærte i byggebranchen (i Bygherreforeningen)

- Udvikling af fælles værktøjer til beregning af antal lærlinge på store bygge- og anlægsprojekter.
- Udvikling af modeller for rekruttering af unge til erhvervsuddannelserne.

Netværksgruppe for flere lærlinge på offentlige byggerier

- Samarbejde med Vejdirektoratet, Banedanmark, DI og 3F:
- Udvikling af fælles værktøjer til beregning af lærlingeårsværk i offentlige bygge- og anlægskontrakter.
  - Sparring om lærlingeindsats, klausuler og tiltrækning af flere faglærte til branchen.

Arbejdsgruppe for Social Bæredygtighed (i Foreningen for Byggeriets Samfundsansvar)

- Møder om:
- EU's taksonomi
  - Ny Udbudslov
  - Sociale klausuler

Hovedstadens Letbane fejrer Annual Safety Day med entreprenørernes medarbejdere.

En drift, der tager hensyn til klima og natur

Mål	Målopfylde	Baggrund
1 Energiforbrug Afdække og prioritere initiativer, der på sigt kan mindske det forventede energiforbrug af letbanen i drift (flerårigt mål).		<ul style="list-style-type: none"> Selskabet er endnu kun ved at forberede dette projekt. I 2024 vil relevante tiltag blive besluttet og iværksat eller forberedt til driften.
2 Biodiversitet Screening af potentialet for at fremme biodiversitet langs letbanen i drift (flerårigt mål).		<ul style="list-style-type: none"> Screening gennemført – selskabets handlemuligheder bliver begrænsede, da hovedparten af arealerne langs banestrækningen vedligeholdes af kommunerne. Selskabet vil i 2024 udarbejde en 5-årsplan for biodiversitet på egne arealer – primært letbanens kontrol- og vedligeholdscenter i Glostrup. Planen vil bl.a. indeholde initiativer, der planlægges med den kommende operatør af letbanen.

Bæredygtighedsnøgletal

Nøgletal for Hovedstadens Letbanes arbejde med bæredygtighed

Område	Note	Nøgletal	2019	2020	2021	2022	2023	Kommentar
Egen organisation	1	Kønsbalance – bestyrelse Procent	K: 22 % M: 78 %	K: 22 % M: 78 %	K: 22 % M: 78 %	K: 22 % M: 78 %	K: 33 % M: 67 %	Bestyrelsen sammensættes af selskabets interessenter.
		Kønsbalance – direktørgruppe Procent	K: 60 % M: 40 %	K: 60 % M: 40 %	K: 50 % M: 50 %	K: 60 % M: 40 %	K: 50 % M: 50 %	Kønsfordeling i Metroselskabets direktørgruppe. Én kvinde er udtrådt af direktørgruppen i 2023.
Arbejds miljø og sikkerhed	2	Antal ulykker alt	7	16	44	63	62	Antallet af ulykker er så godt som uforandret, men dækker dog over en mindre stigning i antallet af ulykker med fravær.
		Antal ulykker uden fravær	4	16	32	49	47	-
		Antal ulykker med fravær	3	0	12	14	16	-
		Årlig ulykkesfrekvens Ulykker med fravær pr. 1 mio. arbejdstimer	24,8	0	32,2	22,1	24,9	-
		Ulykkesfrekvens for branchen Ulykker med fravær pr. 1 mio. arbejdstimer	29,0	30,3	32,0	29,7	-	Ulykkesfrekvensen for branchen opgøres af DA og udkommer først i løbet af 2024.
		Akkumuleret ulykkesfrekvens for projektet Ulykker med fravær pr. 1 mio. arbejdstimer	23,3	7,8	19,8	20,8	22,1	-
		Rapportering af nærvedhændelser Rapporterede nærvedhændelser pr. 1 million arbejdstimer	-	77,8	107,6	151,2	111,9	Til trods for en indsats for at øge rapporteringen af nærvedhændelser, som er et vigtigt redskab i den ulykkesforebyggende indsats, ses der stadig udfordringer med manglende rapportering.
		Andel af ulykker, selskabet er orienteret om inden for 24 timer Procent	-	-	-	68,3 %	54,8 %	Der er løbende fokus på at sikre tidlig orientering om hændelser, da dette er afgørende, for at der kan iværksættes effektive forebyggende tiltag. Faldet vurderes blandt andet at skyldes nye entreprenører, hvor der skal etableres effektive arbejdsgange for rapportering.
		Andel af besøg fra Arbejdstilsynet uden reaktion Procent	-	-	-	71,4 %	66,7 %	2022-tallet afviger fra sidste års CSR-rapport, hvilket skyldes korrektioner i opgørelsen af nøgletallet foretaget efter udarbejdelsen af 2022-rapporten.
Safety Orientations for letbanearbejdere Antal sessioner	16	22	32	26	17	-		
Antal medarbejdere fra entreprenørerne, der har deltaget i en Safety Orientation	209	200	231	258	186	-		

Område	Note	Nøgletal	2019	2020	2021	2022	2023	Kommentar
Omverdenen	3	Tilfreds med med naboinformation Procent	55 %	57 %	65 %	66 %	65 %	Læs mere om naboindsatsen i afsnittet 'Kommunikationsindsats' i ledelsesberetningen.
		Andel 'ikke tilfredse' Procent	20 %	17 %	13 %	14 %	15 %	-
		Kendskab til letbanen Procent	74 %	84 %	90 %	91 %	95 %	-
		Kendskab til trafikinformation Procent	29 %	43 %	49 %	49 %	53 %	-
		Antal tilmeldinger til infoservice	2.518	3.718	4.109	4.586	5.283	Antallet af tilmeldinger stiger fortsat jævnt, hvilket er tilfredsstillende.
		Totale henvendelser	960	948	1.187	1.676	2.406	Antallet af klager udgør i 2023 hovedparten af det totale antal henvendelser.
		Heraf klager (se fordeling pr. kommune i note 3)	119	320	550	841	1.510	Det høje antal klager afspejler den store aktivitet på strækningen og er derfor forventeligt. Klage-tallet forventes at falde i 2024.
Lærlinge	4	Lærlingeårsværk (akkumuleret) Lærlingetimer opgjort i årsværk	10,04	21	55,54	74,37	108,23	Antallet af lærlingeårsværk på projektet vokser igen betydeligt i 2023, som følge af et højt aktivitetsniveau på projektet og et fortsat godt samarbejde med entreprenørerne på lærlingeområdet.
		Årsværk i forhold til selskabets målsætning (akkumuleret) Procent	17,3 %	36,2 %	95,8 %	128,2 %	170,53 %	-

Noter til bæredygtighedsnøgletal

Note 1 Egen organisation

1.1 Kønsbalance – bestyrelse

Bestyrelsen bestod ved udgangen af 2023 af seks mænd og tre kvinder (Christine Dal Thrane er dog midlertidigt udtrådt pga. orlov og afløst af Carsten Schelbye). Bestyrelsen er præsenteret i Hovedstadens Letbanes årsrapport. Det er selskabets ejere, der sammensætter bestyrelsen.

1.2 Kønsbalance – direktørgruppe

Direktørgruppen i Metroselskabet er tillige direktørgruppe i Hovedstadens Letbane. Direktørgruppen oppebærer ikke vederlag i Hovedstadens Letbane. Administrerende direktør Carsten Riis er som den eneste formelt ansat i begge selskaber. Metroselskabets direktørgruppe bestod ved udgangen af 2023 af to kvinder og to mænd.

Note 2 Arbejds miljø og sikkerhed

2.1 Antal ulykker i alt

Hovedstadens Letbane følger Arbejdstilsynets definition af ulykker: Pludselige hændelser i forbindelse med arbejdet, som fører til, at en person kommer fysisk eller psykisk til skade.

2.2 Antal ulykker med fravær

Ulykker med fravær er ulykker, som medfører fravær fra arbejdet i én dag eller mere ud over tilskadekomstdagen.

2.3 Årlig ulykkesfrekvens

Den årlige ulykkesfrekvens, forstået som det samlede antal ulykker med fravær på projektet pr. 1 million arbejdstimer (for timelønnede). Dette er en anerkendt standard for opgørelse af ulykkesfrekvens, som benyttes af aktører på tværs af bygge- og anlægsbranchen.

2.4 Ulykkesfrekvens for branchen

Gennemsnitlig ulykkesfrekvens for arbejdere (timelønnede) i bygge- og anlægsbranchen i Danmark (DA Ulykkesstatistik).

2.5 Akkumuleret ulykkesfrekvens for projektet

Opgørelsen beskriver den akkumulerede ulykkesfrekvens for det samlede letbaneprojekt til dato (31. december 2023).

2.6 Rapportering af nærvedhændelser

Det er et kontraktkrav, at entreprenørerne rapporterer nærvedhændelser (hændelser, der kunne have resulteret i en ulykke) til Hovedstadens Letbane. Nøgletallet indikerer antallet af rapporterede nærvedhændelser pr. 1 million arbejdstimer (for timelønnede).

Note 2 (fortsat)

2.7 Andel af besøg fra Arbejdstilsynet uden reaktion

Arbejdstilsynet fører løbende tilsyn på projektets byggepladser. Hvis tilsynet identificerer uhensigtsmæssige eller ulovlige forhold, medfører det en reaktion fra tilsynet, som for eksempel et påbud eller forbud.

2.8 Safety Orientations for letbanearbejdere

Safety Orientation er selskabets obligatoriske grundkursus i sikkerhed. Det anførte tal er antallet af Safety Orientations, hvor mindst én arbejder tilknyttet letbaneprojektet har deltaget.

2.9 Antal medarbejdere fra entreprenørerne, der har deltaget i en Safety Orientation

Antal medarbejdere fra entreprenørerne, der har gennemført en Safety Orientation i 2023.

Note 3 Omverdenen

3.1 Tilfredshed med naboinformation og andel 'ikke tilfredse'

Andelen af naboer, der i den årlige naboundersøgelse svarer, at de er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med den information, de modtager vedrørende byggeriet. Målgruppen for undersøgelsen har været naboer, der bor i 1. eller 2. række til anlægsarbejdet i de otte kommuner, som anlægsarbejdet pågår.

Hovedstadens Letbane har et særskilt delmål om, at færre end 15 pct. af de adspurgte i naboundersøgelsen svarer, at de er 'ikke tilfredse', eller 'slet ikke tilfredse' med den information, de modtager vedrørende byggeriet.

3.2 Kendskab til letbanen

Andelen af respondenter i kendskabsundersøgelsen, der svarer 'ja' til, at de har kendskab til letbaneprojektet. I denne del af undersøgelsen spørges et repræsentativt antal borgere fra letbanens beliggenhedskommuner.

3.3 Kendskab til trafikinformation

Andelen af adspurgte virksomheder, handelsdrivende og borgere i letbanekommunerne, der benytter eksisterende kanaler til trafikinformation, som har kendskab til, at trafikanter får information om trafiksituationen på letbanestrækningen via disse kanaler.

3.4 Tilmeldinger til infoservice

Antal tilmeldte til Hovedstadens Letbanes mailservice med løbende information omkring projektets aktiviteter og deres betydning, for naboer, trafikafvikling, m.m. Mailservicen er individuel for hver letbanekommune.

3.5 Totale henvendelser og antal klager

Alle henvendelser til Hovedstadens Letbanes mail og telefon registreres, og de af henvendelserne, der kan kategoriseres som klager, opgøres også. Opgørelsen skelner ikke mellem klager, hvor Hovedstadens Letbane er rette modtager, og klager, der retmæssigt vedrører forhold under eksempelvis kommunernes eller ledningsejernes myndighed. Sådanne klager videreformidler Hovedstadens Letbane til rette modtager. I opgørelsen af klager sondres heller ikke mellem, om klagen er berettiget eller uberettiget – eksempelvis om der var tale om tilladt støjende arbejde.

Note 3 (fortsat)

De registrerede klager er ydermere opgjort pr. kommune siden 2021:

Kommune	2021	2022	2023
Albertslund	0	0	0
Brøndby	31	66	90
Gladsaxe	128	164	424
Glostrup	96	178	216
Herlev	104	180	430
Ishøj	0	13	32
Lyngby-Taarbæk	157	186	248
Rødovre	28	8	6
Vallensbæk	6	46	63
Generelle klager	0	0	1
Total	550	841	1.510

Note 4 Lærlinge

4.1 Lærlingeårsværk (akkumuleret) og selskabets målsætning

Opgørelsen beskriver det akkumulerede antal lærlingesårsværk på det samlede letbaneprojekt til dato (31. december 2023). Ét lærlingeårsværk svarer til 1.924 timer.

Opgørelsen af årsværk i forhold til selskabets målsætning anviser det procentuelle forhold mellem det realiserede, akkumulerede antal lærlingeårsværk og selskabets samlede måltal for antal lærlingeårsværk på projektet.

Fokusområder for 2024-2025

Åbningen af letbanen nærmer sig, og projektets altoverskyggende fokus er at komme så godt i mål som muligt. Samtidig er der et stigende fokus på tiden, der kommer efter åbningsdagen – letbanen i drift. Det er afspejlet i selskabets fokusområder for CSR, der her fastlægges for 2024 og frem til åbningen i 2025. Der vil være et fortsat fokus på sikkerhed og på at nedbringe antallet af ulykker, der har været alt for højt hidtil. Nabokommunikation vil også fortsat være et fokusområde, med samme høje ambitioner som tidligere. På lærlingeområdet blev projektets overordnede lærlingemål nået allerede i starten af 2022, og selskabet planlægger ikke yderligere initiativer for at tiltrække lærlinge til den resterende anlægsfase. I stedet vil selskabet på området fremover have fokus på at sikre et godt grundlag for beskæftigelse af lærlinge i driften af letbanen, samt starte en dialog med operatøren om muligheden for at understøtte alternative former for beskæftigelse. Fokusområdet ”En drift, der tager hensyn til klima og natur” har allerede blikket rettet mod letbanen i drift, og vil fortsætte resten af anlægsperioden.

Nye delmål på sikkerhedsområdet

Det overordnede mål på sikkerhedsområdet er først og fremmest at nedbringe ulykkesfrekvensen på projektet, hvilket desværre ikke lykkedes i 2023. Selskabet har defineret to nye delmål, som anført i oversigten ovenfor. De to nye mål vedrører tiltag som Hovedstadens Letbane selv har kontrol over, og skal være med til at fastholde og styrke det generelle sikkerhedsfokus i produktionen. Det andet delmål vedrører et ekstra fokus på sikkerhed i projektets afsluttende fase. Her vil Hovedstadens Letbane trække på Metroselskabets erfaringer med at begrænse antallet af ulykker henimod slutningen af et anlægsprojekt.

Fokusområde	Mål
Sikkerhed	<p>Hovedmål – Ulykkesfrekvens. Reduktion af projektets ulykkesfrekvens (fortsat mål).</p> <p>Delmål 1 – Træning. Der udvikles og afholdes et kursus for formænd og andre nøglemedarbejdere på projektet. Kurset skal styrke sikkerhedskulturen og samarbejdet på projektet, samtidig med at der trænes i værktøjer som intervention, anerkendelse og effektiv planlægning af arbejdet (nyt mål).</p> <p>Delmål 2 – Sikkerhed i projektets afsluttende faser. Der gennemføres kampagner og arrangementer ud fra selskabets ”Finish Safely” koncept. Det skal sikre, at fokus på sikkerhed opretholdes i projektets afsluttende faser (nyt mål).</p>
Nabokommunikation	<p>Kendskab til letbanen. Mindst 90 % af virksomheder, handelsdrivende, borgere og naboer i letbanekommunerne har kendskab til letbaneprojektet inden åbningen (fortsat mål).</p> <p>Tilfredshed med information. Mindst 60 % af naboer og handelsdrivende i første og anden række til letbaneprojektet er tilfredse med den information, de modtager om letbaneprojektet, og maks. 15 % er utilfredse (fortsat mål).</p> <p>Kendskab til trafikinformation. Mindst 50 % af virksomheder, handelsdrivende og borgere i letbanekommunerne, der benytter eksisterende kanaler til trafikinformation, har kendskab til, at trafikanter får information om trafiksituationen på letbanestrækningen via disse kanaler (fortsat mål).</p>
En drift, der tager hensyn til klima og natur	<p>Energiforbrug. Afdække og prioritere initiativer, der på sigt kan mindske det forventede energiforbrug af letbanen i drift (fortsat mål).</p> <p>Biodiversitet. Screening af potentialet for at fremme biodiversitet langs letbanen i drift (fortsat mål).</p>
Sociale klausuler, lærlinge og grupper med særlige behov	<p>Lærlinge i driftsfasen. Fra 2025 træder kravet om fem årlige lærlingeårsværk i kraft for driften af letbanen. Hovedstadens Letbane vil arbejde for, at driftsoperatøren er klar til at have lærlinge fra driftens start (nyt mål).</p> <p>Alternative beskæftigelsesmuligheder. Hovedstadens Letbane vil igangsætte en dialog med den kommende driftsoperatør og afklare mulighederne for at understøtte alternative former for beskæftigelse (nyt mål).</p>

Hovedstadens Letbanes tilgang til CSR

Hovedstadens Letbane er et offentligt ejet selskab, som ledes af en bestyrelse bestående af repræsentanter fra ejerkredsen. Ejerkredsen udgøres af Region Hovedstaden samt de 11 kommuner, som letbanen strækker sig over. Selskabet har til formål at bygge og drive letbanen langs Ring 3 og dermed sikre miljøvenlig kollektiv transport for alle.

Selskabets arbejde taler direkte ind i den bæredygtige dagsorden, og der arbejdes aktivt med ansvarlig virksomhedsdrift. Definitionen af CSR-initiativer er derfor en fællesbetegnelse for de sociale og miljømæssige indsatser, som selskabet løbende beskæftiger sig med. Hovedstadens Letbane udvælger årligt fokusområder for selskabets CSR-indsats. Denne rapport indeholder dels en afrapportering på de fokusområder og målsætninger, der er arbejdet med i indeværende år, og dels de fokusområder og mål, der er udvalgt for 2024-2025.

Fundamentet for Hovedstadens Letbanes CSR-indsats er fortsat selskabets tilslutning til FN's Global Compact og de ti principper inden for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorruption, som initiativet hviler på. Principperne er forankret i Hovedstadens Letbanes CSR-politikker, som du kan læse mere om på næste side. Hovedstadens Letbane har siden 2016 været tilsluttet Global Compact, og støtter fortsat fuldt op om Global Compact-initiativet og de ti principper og arbejder med disse i alle selskabets aktiviteter.

Global Compact

FN's Global Compact er verdens største frivillige initiativ for ansvarlige virksomheder. De tilsluttede virksomheder rapporterer årligt om deres arbejde med initiativets principper.

I 2024 skal Hovedstadens Letbane for første gang rapportere om sin indsats direkte til Global Compact via et spørgeskema. Modellen skulle være trådt i kraft i 2023, men blev udskudt på grund af tekniske problemer.

Læs mere om initiativet og de nye krav til medlemmernes rapportering her:

<https://www.unglobalcompact.org/>

WE SUPPORT

Hovedstadens Letbanes politikker inden for CSR

Hovedstadens Letbanes CSR-politik rammesætter selskabets aktiviteter inden for social ansvarlighed. Selskabet har i henhold til Global Compacts retningslinjer etableret politikker på de fire områder menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorrupsion. Selskabet er desuden omfattet af Metroselskabets mangfoldigheds-politik.

Menneskerettigheder

Hovedstadens Letbane respekterer menneskerettighederne i alle aktiviteter og i et bredere perspektiv inden for selskabets indflydelsesområder. Hovedstadens Letbane beskytter personale og ejendom på en måde, der minimerer risikoen for medarbejderne og lokalsamfundet i overensstemmelse med relevante menneskerettighedsprincipper. Hovedstadens Letbane arbejder for et sundt og sikkert arbejdsmiljø, hvor produktion og arbejde udføres. Selskabet krænker ikke menneskerettighederne og hverken støtter eller drager fordel, herunder økonomisk, af, at andre krænker menneskerettighederne. Hovedstadens Letbane forpligter alle leverandører til at støtte og respektere beskyttelsen af internationalt anerkendte menneskerettigheder samt til at sikre, at leverandøren ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne. Leverandøren er ligeledes forpligtet til at sikre, at alle dens underleverandører overholder samme høje standarder.

Risikovurdering

Hovedstadens Letbane indgår i globale forsyningskæder. Selvom der ikke vurderes at være betydelige risici i forhold til menneskerettigheder forbundet med selve anlægget af letbanen, kan dette være tilfældet i selskabets leverandørkæde. Det kan i praksis være vanskeligt at mitigere disse risici fuldt ud, men Hovedstadens Letbane har fokus på at minimere den. Hovedstadens Letbane kræver at alle leverandører og entreprenører underskriver selskabets adfærdskodeks i forbindelse med kontraktindgåelse og overholder samme. Desuden benytter Hovedstadens Letbane et screenings-værktøj for alle interne kontrakter, der anvendes til at risikovurdere leverandører i forhold til menneske- og arbejdstagerrettigheder og andre sociale forhold.

Hovedstadens Letbane er ikke via disse screeninger eller på anden vis i 2023 blevet gjort opmærksom på nogen brud på menneskerettigheder. Selskabet vil i 2024 fortsætte sit arbejde med at anvende selskabets screenings-værktøj til risikovurderinger.

Arbejdstagerrettigheder

Hovedstadens Letbane forhindrer ikke personale eller andre arbejdstagere i at organisere sig i en hvilken som helst lovlig arbejdstagerorganisation. Der forekommer ikke nogen form for forskelsbehandling af arbejdstagere, uanset om arbejdstageren vælger at organisere sig eller ej. Hovedstadens Letbanes personale har en skriftlig ansættelseskontrakt, som beskriver betingelserne for arbejdet. Personale kan til enhver tid opsige deres ansættelse med et rimeligt varsel, og Hovedstadens Letbane beholder ikke originale identifikationspapirer eller indlån eller tilbageholder løn ud over det, der måtte være juridisk aftalt. Hovedstadens Letbane er ikke involveret i brug af børnearbejde eller tvangsarbejde. Hovedstadens Letbane diskriminerer ikke ved ansættelse, aflønning, adgang til uddannelse, forfremmelser, afskedigelser, pension, arbejdsvilkår eller arbejdsopgaver og forfordeler ikke nogen ud fra personlige egenskaber såsom race, religion, køn,

sundhed, alder, handicap, politisk overbevisning, nationalitet, etnisk oprindelse eller medlemskab af en arbejdstagerorganisation. Hovedstadens Letbane er ikke involveret i brug af børnearbejde, der defineres som ansættelse af personer i skolealderen eller yngre end 15 år (eller 14 år, hvor det er tilladt i henhold til ILO-konvention 138). Hvis lokale bestemmelser eller love fastsætter en højere alder som minimumsgrænse, overholder selskabet denne. Hovedstadens Letbane beskytter unge arbejdstagere op til 18 år mod enhver form for arbejde, der kan være til fare for deres sundhed og sikkerhed.

Risikovurdering

Anlægget af letbanen er et komplekst projekt, hvor mange parter og aktører er involveret og skal samarbejde. Hovedstadens Letbane er bevidst om de risici, der kan opstå med hensyn til at sikre arbejdstagernes rettigheder i en sådan kontekst. På letbaneprojektet samarbejder selskabet med fire forskellige entre-

prenører, som indgår yderligere kontrakter med underleverandører og underentreprenører, der kan komme fra både ind- og udland. Dette kan medføre en risiko for, at arbejdstagernes rettigheder i praksis ikke efterleves fuldt ud – og i henhold til de danske overenskomster – for alle arbejdstagere, der er involveret i projektet.

Bygge- og anlægsbranchen er generelt en branche præget af faglige sager, hvor medarbejdere er blevet underbetalt eller på anden vis ikke arbejder under de arbejdsvilkår, de har ret til i Danmark. Selskabet arbejder derfor aktivt med blandt andet information til virksomheder og medarbejdere om deres rettigheder, kontraktkrav (arbejds klausul), kontrol med efterlevelsen af arbejds klausulen og løbende dialog med entreprenørerne. Selskabets adfærdskodeks for entreprenører og leverandører stiller ligeledes krav til, at arbejdstagernes rettigheder sikres og respekteres. Selskabet har i 2023 gennemført to audits med fokus på bl.a. arbejdsforhold og overholdelsen af selskabets sociale klausuler.

Miljø

Hovedstadens Letbane handler ansvarligt i forhold til miljømæssige risici og miljøpåvirkninger. Som minimum opfylder selskabet alle relevante lokale og nationale miljøregler. Hovedstadens Letbane vælger så vidt muligt de mest moderne, effektive og miljøvenlige teknologier og bidrager til at understøtte en bæredygtig udvikling. Dette omfatter også begrænsning af forurening fra farlige stoffer, spildevand og luftforurening i hele leverandørkæden.

Risikovurdering

Letbanen har uomgængeligt konsekvenser for klimaet, samt miljø og naturen omkring projektet. Det gælder især i forhold til anlægsarbejdet, men også den fremtidige drift, der rykker stadigt tættere på.

Selskabet har i den resterende anlægsfase fortsat fokus på de risici, der er forbundet med miljø under anlægsarbejderne, så som risikoen for udledning af miljøfremmede stoffer til det omgivende miljø, dvs. jord, grundvand, overfladevand og luft. Hovedstadens Letbane stiller krav til entreprenørerne om beredskabsplaner for miljø-uheld og forsvarlig håndtering af miljøfremmede stoffer, og selskabet fører tilsyn med, at entreprenørerne overholder god miljøpraksis på området.

Selskabet har derudover påbegyndt forberedelserne vedrørende driften. Her ønsker selskabet at minimere den negative klimapåvirkning fra driften, hvilket primært vil relatere sig til strømforbruget til fremdrift af tog, stationer og vedligeholdscenter, mv. Dette er afspejlet i fokusområdet En drift der tager hensyn til klima og natur, der beskrives ovenfor. Generelt vil identificeringen af største risici på klima- og miljøområdet, og mitigeringen heraf, indgå i forberedelsen af driften sammen med den kommende operatør.

Klimaforandringer udgør også en potentiel risiko for projektet på grund af hyppigere skybrud og kraftig regn, hvilket kan føre til oversvømmelser af det kommende letbane-anlæg og dermed forstyrrelse af driften. Hovedstadens Letbane er opmærksom på denne risiko og har tilpasset designet og anlægget herefter.

Anti-korruption

Hovedstadens Letbane har nultolerance over for korruption, hvilket for selskabet betyder misbrug af betroet magt og midler for egen vindings skyld. Hovedstadens Letbane opret- holder en høj etisk standard, som ikke er begrænset til overholdelse af love og aftaler. Hovedstadens Letbane undgår interesse- konflikter, som kan påvirke selskabets tro- værdighed, samt aktiviteter, der kan påvirke troværdigheden i forhold til tredjepart.

Risikovurdering

I Danmark er risikoen for korruption umiddel- bart begrænset. I 2023 rangerede Danmark igen som det mindst korrupte land på Transparency Internationals årlige, globale Corruption Perception Index. Ikke desto mindre kan korruption, herunder afpresning og bestikkelse, forekomme hvor som helst. Derfor er der også en vis risiko forbundet med Hovedstadens Letbanes aktiviteter, såvel internt som eksternt.

For at håndtere den interne risiko har Hoved- stadens Letbane implementeret en række retningslinjer for god forretningsadfærd

og kontrolmekanismer, der er integreret i selskabets almindelige virke. Alle nye med- arbejdere orienteres om retningslinjerne. Herudover er der etableret en whistleblower- ordning, hvor såvel interne som eksterne forhold kan indberettes. For at håndtere den eksterne risiko følger Hovedstadens Letbane de gældende udbudsregler, ligesom alle leverandører og entreprenører skal underskrive selskabets adfærdskodeks i forbindelse med kontraktindgåelse. Selskabet modtager desuden komplette leverandør- lister fra entreprenørerne på letbaneprojektet og gennemgår disse. Dette har ikke givet anledning til konkrete initiativer relateret til mistanke om korruption i 2023, ligesom selskabet i 2023 ikke har modtaget nogen henvendelser via selskabets whistleblow- er-ordning angående korruption eller andre forhold. Selskabet vil i 2024 opretholde den nuværende whistleblower-ordning, og selskabet vil, i tilfælde af konkret mistanke eller anklager, undersøge disse og vurdere, om det kan give anledning til konkrete tiltag eller ændringer i processer.

Mangfoldighed

Metroselskabet og Hovedstadens Letbane har en fælles mangfoldigheds- politik, som blandt andet kan findes på Hovedstadens Letbanes hjemmeside www.dinletbane.dk. De medarbejdere, der varetager opgaver relateret til Hovedstadens Letbane, er ansatte i Metroselskabet. Metroselskabet tilstræber en ligelig kønsfordeling, og har opmærksomhed på diversitet i blandt andet ansættelsessammenhæng.

Metroselskabet vedtog i 2023 en ny strategi for social bæredygtighed. Som led i implementeringen heraf vil mangfoldighedspolitikken blive opdateret i 2024, med fokus på diversitet, ligestilling og inklusion.

Økonomi

Resultat

Hovedstadens Letbane får først passager-indtægter, når banen åbner.

I de første år vil selskabets regnskaber derfor udvise et underskud, hvilket skyldes, at der foretages meget store investeringer i anlægget af banen, mens der ikke er indtægter fra passagerer.

Selskabets økonomi er planlagt efter denne metode, som også kendes fra Storebæltsbroen, Øresundsbroen, Københavns Metro og Femern Bælt-forbindelsen.

Resultatet før af- og nedskrivninger for 2023 udgør et underskud på 6 mio. kr. og har været i overensstemmelse med forventningerne. Årets regnskabsmæssige resultat udgør et underskud på 1.344 mio. kr. for 2023 og er primært påvirket af nedskrivninger vedrørende anlæg af letbane og markedsværdireguleringer af lån og renteaftaler.

Nedskrivning vedrørende anlæg af letbane udgør en regulering på 1.179 mio. kr. og skyldes primært rente- og inflationsudviklingen i 2023 samt øgede anlægsomkostninger i henhold til ejernes godkendelse af det opdateret anlægsbudget i juni 2023. Af- og nedskrivningen er alene en regnskabsmæssig registrering, som ikke har nogen likviditetsmæssig virkning.

Markedsværdireguleringen kan henføres til selskabets finansielle aftaler om renteafdækning og udgør en udgift på 206 mio. kr., da renten er faldet fra 2022 til 2023. Reguleringen er alene en regnskabsmæssig registrering, der foretages som følge af, at gældsforpligtelserne skal optages i regnskabet til dagsværdi. Reguleringen har ikke nogen likviditetsmæssig virkning, idet aftalerne forventes fastholdt til deres udløb og dermed vil have den oprindelige værdi.

Ring 3 set fra øverste etage på Herlev Hospital (fra nord mod syd).

Egenkapitalens udvikling

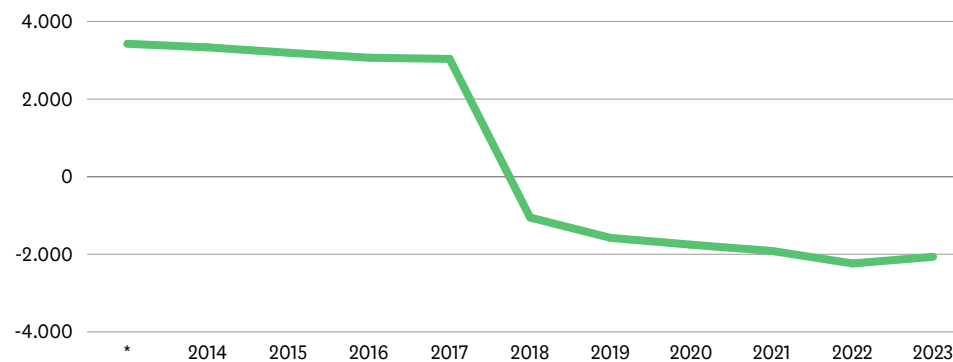
Hovedstadens Letbane I/S blev stiftet den 19. juni 2014. Staten ved Transportministeriet, Region Hovedstaden og Lyngby-Taarbæk Kommune, Gladsaxe Kommune, Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Glostrup Kommune, Albertslund Kommune, Brøndby Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hvidovre Kommune, Vallensbæk Kommune og Ishøj Kommune har i forbindelse med stiftelsen indskudt 3,5 mia. kr. Staten trådte den 1. januar 2019 ud som ejer af selskabet, og statens indskud er overgået til tilskud. Region Hovedstaden og de 11 kommuner har overtaget samtlige aktiver, passiver, rettigheder og pligter i interessentskabet.

Selskabets regnskabsmæssige underskud på 1.344 mio. kr. er fragået egenkapitalen, der ultimo 2023, er negativ og udgør 2,1 mia. kr. Selskabets korrigerede egenkapital, hvor der er korrigeret for markedsværdireguleringer, er negativ og udgør 2,1 mia. kr. ultimo 2023.

Markedsværdireguleringen i 2023 har medført en regnskabsmæssig udgift på 206 mio. kr. En negativ egenkapital på nuværende tidspunkt er i overensstemmelse med forventningerne.

Hovedstadens Letbane I/S er et interessentskab, hvor ejerne hæfter 100 pct. for selskabet. En eventuel negativ egenkapital i selskabet ville således ikke i sig selv medføre behov for yderligere indskud fra ejerne, da Hovedstadens Letbane I/S fortsat vil kunne servicere sin gæld som planlagt.

Figur 3
Egenkapital
(mio. kr.)

* Åbningsbalance 1. januar 2014

Kapitalforhold og langtidsøkonomi

Hovedstadens Letbanes økonomi er tilrettelagt som en samlet økonomi, der inkluderer både udgifter til anlægsomkostninger (anlæg af bane), driftsrelaterede anlægsomkostninger (f.eks. køb af tog og kørestrømsmaster), reinvesteringer, driftsomkostninger og passagerindtægter.

Hovedstadens Letbane har i 2023 foretaget en gennemgribende revurdering af selskabets totaløkonomi, der er godkendt af selskabets ejere på interessentskabsmøde i juni 2023. Selskabet har på den baggrund udarbejdet et opdateret langtidsbudget i januar 2024. Langtidsbudgettet viser forventningerne til den langsigtede økonomiske udvikling i selskabet. Langtidsbudgettet viser, at selskabets nettogæld forventes at nå sit maksimum i 2037 på ca. 7,8 mia. kr. (i løbende priser) og gælden forventes at være tilbagebetalt i 2072.

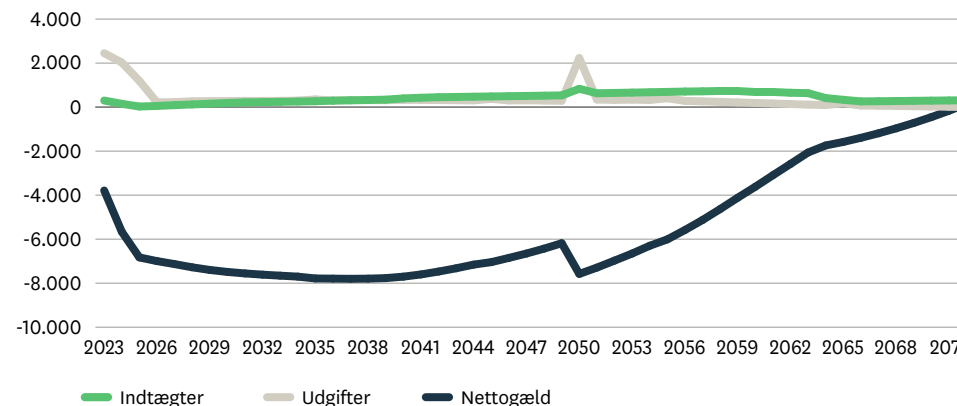
Selskabet har opbygget en renteesponering, så dele af de fremtidige rentekomkostninger fastlåses. Dette er sket ved, at selskabet har indgået finansielle aftaler om renteafdækning, hvorved renten for en stor del af den forventede maksimale gæld er blevet aftalt. Aftalerne er indgået med henblik på at øge budgetsikkerheden i selskabets langsigtede økonomi.

Hvert år fastsættes en finansstrategi, der skal sikre en hensigtsmæssig finansforvaltning, som minimerer de langsigtede finansieringsomkostninger under hensyntagen til finansielle risici. Finansforvaltningen inden for den af bestyrelsen fastsatte strategi varetages af Sund & Bælt Partner. Dette er forudsat og beskrevet i stiftelsesgrundlaget for Hovedstadens Letbane.

Ejerne hæfter som interessenter direkte, ubetinget og solidarisk for alle selskabets forpligtelser, herunder de lån som selskabet har optaget. Ud over de vilkår, der generelt kan opnås på kapitalmarkedet, har selskabet mulighed for at optage såkaldte genudlån i Danmarks Nationalbank. Ved genudlån forstås et direkte lån fra Danmarks Nationalbank til selskabet baseret på en konkret statsobligation og med samme vilkår, som obligationen sælges til på markedet.

Selskabet har ved udgangen af 2023 en samlet lånoptagelse på 4,9 mia. kr. nominelt. Lånene er optaget som genudlån i Danmarks Nationalbank. Selskabet har en obligationsbeholdning på 372 mio. kr., hvoraf 154 mio. kr. er stillet til sikkerhed for markedsværdien.

Figur 4
Langtidsbudget
(mio. kr.)

Investering i letbane

I december 2022 oplyste Hovedstadens Letbane, at projektets risikobillede pegede på, at det ville blive svært at overholde det planlagte anlægsbudget. Selskabet har i 2023 foretaget en gennemgribende revurdering af projektets anlægsbudget. Ejerne behandlede og godkendte på et ekstraordinært interessentskabsmøde den 22. juni 2023 den opdaterede totaløkonomi, og anlægsbudgettet blev forhøjet med 1,1 mia. kr.

Der er i 2023 foretaget investeringer i anlæg af letbane på 2.128 mio. kr., heraf 1.926 mio. kr. vedrørende anlægsomkostninger og 202 mio. kr. vedrørende driftsrelaterede anlægsinvesteringer.

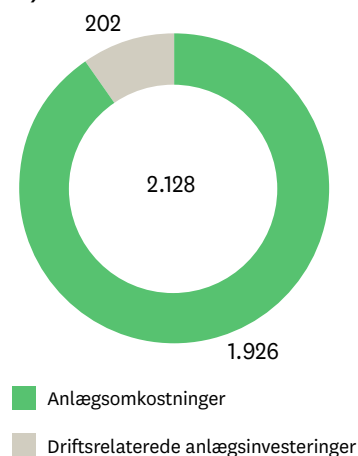
Den regnskabsmæssige værdi af letbanen er i balancen opgjort til 0 kr. som følge af, at investeringen i letbanen ikke fuldt ud vil blive genindvundet ved fremtidige indtægter i form af passagerindtægter, hvorfor anlæggets opførelse også kræver indskud fra ejerne mv. og derfor løbende nedskrives til anlæggets forventede genindvindingsværdi under hensyntagen til de planlagte anlægsinvesteringer.

Hensættelsen er baseret på et skøn over værdien af letbanen ud fra de forudsætninger, som selskabet har anvendt i det gældende langtidsbudget og forventningerne til det fremtidige renteniveau (diskonteringsfaktor).

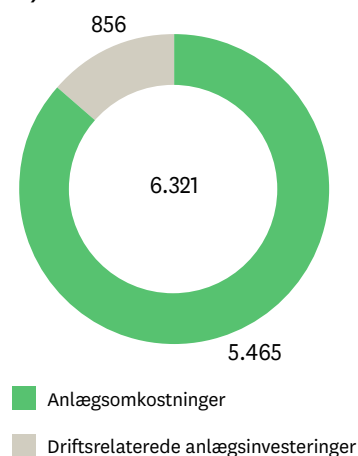
Som led i stiftelsen foretog staten (tidligere ejer) samt selskabets nuværende ejere Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner indskud til finansiering af anlægsomkostningerne. Staten ved Transportministeriet finansierer herigennem ca. 1,4 mia. kr. (2013-priser) og Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner de resterende ca. 2,1 mia. kr. (2013-priser). Tidspunkterne for indbetalingen af de respektive indskud/tilskud blev ved stiftelsen fastlagt i betalingsaftaler.

Staten og selskabets ejere har i forbindelse med finansieringen af anlægsomkostningerne reserveret en korrektionsreserve på 30 pct. i henhold til Ny AnlægsBudgettering. Den samlede korrektionsreserve udgør 1.026 mio. kr. (2013-priser). Staten og selskabets ejere har i forbindelse med godkendelse af det økonomiske grundlag for indgåelse af de store kontrakter på letbane på Ring 3 i marts 2018 frigivet 10 pct. af korrektionsreserven på 342 mio. kr. (2013-priser).

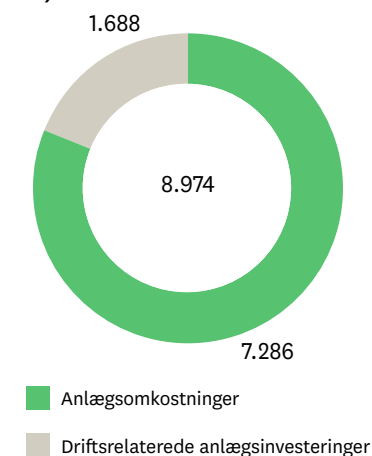
Figur 5
Investering i 2023
(mio. kr.)

Figur 6
Investering pr. 31. dec. 2023
(mio. kr.)

Figur 7
Samlet budget (2023-priser)
(mio. kr.)

Interessenterne har på interessentskabsmødet den 28. april 2021 godkendt frigivelse af 20 pct. korrektionsreserven med 417 mio. kr. til mulig disponering for Hovedstadens Letbanes bestyrelse. Frigivelsen var betinget af statens efterfølgende endelige godkendelse og medfinansiering. Staten har i maj 2022 godkendt frigivelsen af 158,5 mio. kr. og har i oktober 2022 godkendt frigivelsen af de resterende 258,2 mio. kr. op til de 417 mio. kr. De frigivne midler er tilgået egenkapitalen.

Interessenterne har på ekstraordinært interessentskabsmøde den 15. december 2022 godkendt frigivelse af 20 pct. korrektionsreserven med 380 mio. kr. til mulig disponering for Hovedstadens Letbanes bestyrelse. Frigivelsen var betinget af statens efterfølgende endelige godkendelse og medfinansiering. Staten har i juni 2023 godkendt frigivelsen. De frigivne midler er tilgået egenkapitalen. Korrektionsreserven er herefter fuldt ud disponeret.

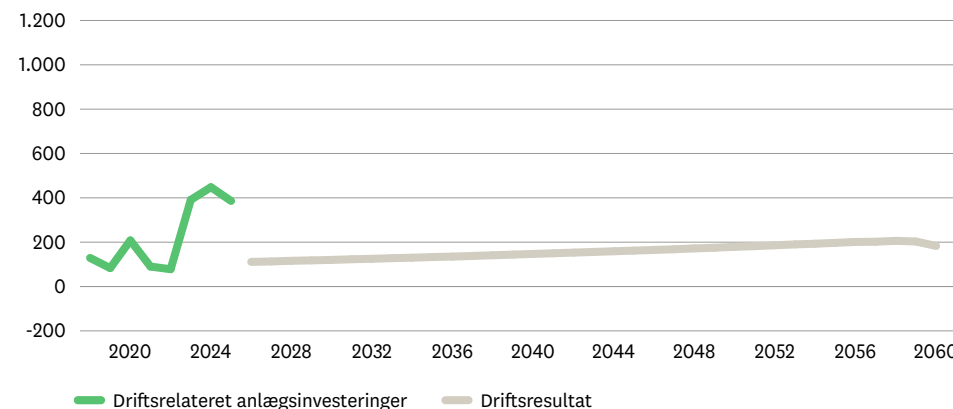
I forbindelse med ejernes behandling og godkendelse på et ekstraordinært interessentskabsmøde den 22. juni 2023 af den opdaterede totaløkonomi, har ejerne Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner indskudt yderligere 1,1 mia. kr. til finansiering af forhøjelsen af anlægsbudgettet.

De driftsrelaterede anlægsinvesteringer omfatter investering til anskaffelse af letbanetog, et kontrol- og vedligeholdelsescenter, prøvedrift, strategiske reservedele og reinvesteringer. De driftsrelaterede anlægsinvesteringer er finansieret af Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner ved at de, når letbanen sættes i drift, indbetaler årlige betalinger, der med et forventet driftsoverskud udgør en samlet værdi på ca. 1,7 mia. kr.

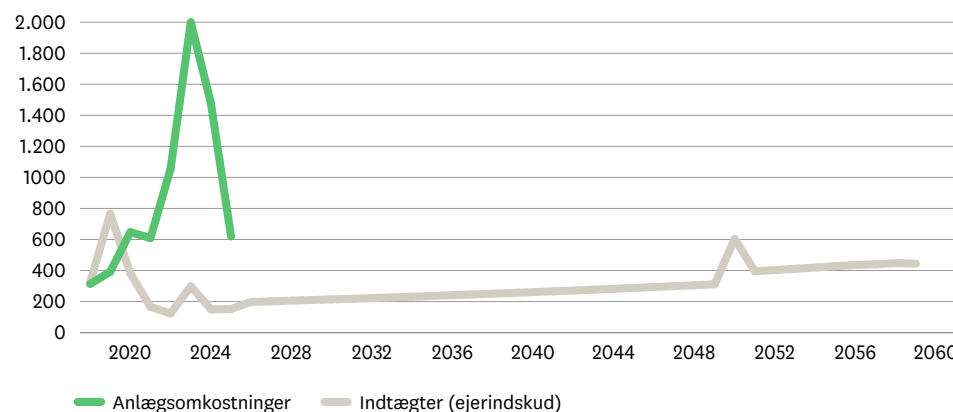
Det fremgår af tabellerne, at såvel selskabets anlægsmkostninger som de driftsrelaterede anlægsinvesteringer, forventes afholdt i perioden til og med 2025, mens den tilhørende finansiering, dels fra staten og selskabets ejere i form af afdrag på ejerindskud/tilskud og årlige indbetalinger fra driftsstart og dels fra passagerindtægterne fra driften af letbane, forventes at tilgå selskabet ved årlige indbetalinger.

I perioden indtil disse indbetalinger har betalt for den samlede letbane, finansieres differencen gennem lånoptagelse. Med udgangspunkt i det gældende langtidsbudget, der indgår som bilag til ledelsesberetningen, forventer selskabet, at lånene vil være fuldt afdraget i 2072.

Figur 8
Tidsmæssig forskydning mellem driftsrelaterede anlægsmkostninger og indtægter (mio. kr.)

Figur 9
Tidsmæssig forskydning mellem anlægsmkostninger og indtægter (ejerindskud) (mio. kr.)

Risikostyring

I forbindelse med anlæggelsen af Hovedstadens Letbane arbejdes der systematisk og kontinuerligt med risikostyring.

Risikostyring i anlægsprojektets nuværende stadie har først og fremmest til formål at prioritere og minimere risici typisk via mitigerende tiltag for at sikre fremdrift og færdiggørelse. For letbaneprojektet er der opbygget en proces for risikostyring, hvor der for hver enkelt risiko er udpeget en risikoejer, der vurderer risici og har til opgave at sikre, at risici forebygges, håndteres og rapporteres under de enkelte fagområder.

Risici rapporteres til projektets ledelse, der derefter vurderer og kvalitetssikrer den samlede risikoeksponering og de indkomne forslag til risikomitigering for at understøtte, at risici løbende håndteres.

På den baggrund udarbejdes der kvartalsvist et samlet risikobillede for anlægsprojektet (økonomi og forsinkelse), der afrapporteres til selskabets bestyrelse og ejere.

Hoved- og nøgletal 2023

Alle tal i mio. kr.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Resultat før nedskrivninger og hensættelser	-1,8	-2,0	-2,3	-2,5	-3,2	-3,9	-3,5	-4,7	-5,2	-5,8
Nedskrivninger og hensættelser	-90,3	-204,6	-158,3	-99,3	-4.479,4	-115,3	119,8	-328,6	-1.954,1	-1.179,3
Resultat før finansielle poster	-92,1	-206,6	-160,6	-101,8	-4.482,6	-119,2	116,4	-333,3	-1.959,3	-1.185,2
Finansielle poster	-1,0	66,4	32,6	71,4	91,7	10,8	20,7	-25,8	346,4	47,0
Resultat før markedsværdiregulering	-92,1	-140,2	-128,0	-30,4	-4.390,9	-108,4	137,1	-359,1	-1.613,0	-1.137,7
Markedsværdiregulering	0,0	0,0	0,0	0,0	-75,4	-416,5	-303,5	189,9	873,6	-206,3
Årets resultat	-92,1	-140,2	-128,0	-30,4	-4.466,3	-524,9	-166,4	-169,2	-739,4	-1.344,0
Balancesum	3.740,0	3.725,0	4.004,3	3.923,7	3.903,9	4.433,9	3.936,8	3.746,9	3.648,3	4.703,4
Årets investering i letbane	90,3	208,0	160,6	101,8	441,9	474,7	855,0	698,0	1.135,7	2.127,7
Langfristede gæld	377,3	493,0	784,1	803,2	894,9	2.296,4	2.840,9	2.816,5	2.448,2	4.298,6
Egenkapital	3.332,0	3.193,0	3.065,3	3.034,9	-1.054,2	-1.579,1	-1.745,4	-1.914,6	-2.237,0	-2.066,5
Korrigeret egenkapital	3.332,0	3.193,0	3.065,3	3.034,9	-978,8	-1.087,2	-950,1	-1.309,1	-2.505,1	-2.128,3
Soliditetsgrad	89 %	86 %	77 %	77 %	-27 %	-36 %	-44 %	-51 %	-61 %	-44 %
Korrigeret soliditetsgrad	89 %	86 %	77 %	77 %	-25 %	-25 %	-24 %	-35 %	-69 %	-45 %

Soliditetsgrad = kapitalindestående ultimo x 100/samlede aktiver

Korrigeret soliditetsgrad = Kapitalindestående ekskl. markedsværdiregulering x 100/samlede aktiver

Selskabsledelse

2

Selskabsledelse

Hovedstadens Letbane I/S, på daværende tidspunkt Ring 3 Letbane I/S, er stiftet i juni 2014 med hjemmel i lov nr. 165 af 26. februar 2014. Hovedstadens Letbane varetager både drift og anlæg af letbanen langs Ring 3. Lov om letbane på Ring 3 blev den 26. maj 2016 ændret til også at være en anlægslov. Anlægsloven blev fremsat på baggrund af VVM-redegørelsen og dispositions-forslaget for Hovedstadens Letbane. I 2018 blev loven ændret på baggrund af statens udtræden.

Hovedstadens Letbane ejes fra 2019 og frem af Region Hovedstaden og 11 kommuner: Lyngby-Taarbæk Kommune, Gladsaxe Kommune, Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Glostrup Kommune, Albertslund Kommune, Brøndby Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hvidovre Kommune, Vallensbæk Kommune og Ishøj Kommune.

I henhold til den ændrede letbanelov står det kommuner og region frit for at sammensætte en bestyrelse i Hovedstadens Letbane. På det ekstraordinære interessentskabsmøde den 22. februar 2019 har kommunerne og Region Hovedstaden således udpeget en bestyrelse bestående af ni medlemmer: tre kommunale

medlemmer udpeget af kommunerne, tre regionale medlemmer udpeget af regionen og tre øvrige medlemmer. De tre øvrige medlemmer af bestyrelsen er udpeget i fællesskab af regionen og Borgmesterforum, som består af de 11 kommuner.

Senest har Borgmesterforum og Region Hovedstaden den 29. marts 2023 genudpeget sine tre repræsentanter til bestyrelsen inklusive formanden.

I 2023 er der afholdt fire møder i bestyrelsen, et ordinært og to ekstraordinære interessentskabsmøder samt tre kvartalsmøder for Hovedstadens Letbanes interessenter.

I overensstemmelse med Hovedstadens Letbanes vedtægter sender bestyrelsen kvartalsrapporter til interessenterne (inkl. staten som tilskudsmyndighed) efter hvert regnskabsmæssigt kvartal, og efterfølgende afholdes kvartalsmøde mellem ejerne og bestyrelsens formandskab, hvor staten kan deltage som observatør. Kvartalsrapporterne er offentligt tilgængelige på selskabets hjemmeside dinletbane.dk

De 11 kommuner har ved stiftelsen af Hovedstadens Letbane indgået en ejerftale vedrørende etablering af et Borgmesterforum. Borgmesterforum koordinerer kommunernes valg af repræsentanter til bestyrelsen samt forbereder kommunernes deltagelse på kvartalsmøder, interessentskabsmødet og bestyrelsesmøder. Kommunerne udgør dermed tilsammen én interessent modsvarende regionen. Der er i 2023 afholdt syv møder i Borgmesterforum.

Hovedstadens Letbane deler organisation med Metroselskabet, og i henhold til lovgivningen stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed for varetagelse af Hovedstadens Letbanes virksomhed, herunder til udførelse af finansierings-, administrations-, projekterings- og udbuds- og kontraktopgaver vedrørende letbanen på Ring 3.

Hovedstadens Letbane betaler Metroselskabet for at varetage de nævnte opgaver baseret på kostpris baseret på en bekendtgørelse udstedt af transportministeren.

Compliance

Hovedstadens Letbane fremlagde sammen med årsregnskabet for 2023 en compliance-test for god selskabsledelse.

God selskabsledelse

Hovedstadens Letbane har kortlagt de dokumenter, som udgør reguleringen af Hovedstadens Letbanes selskabsledelse, og foretaget en compliance-test af disse op imod de seneste anbefalinger, der er til god selskabsledelse i forhold til statens ejerskabspolitik og Anbefalinger for god Selskabsledelse fra Komiteen for God Selskabsledelse. Formålet med compliance-testen er at få udpeget de områder, hvor selskabets ledelsesdokumenter, herunder vedtægterne, bestyrelsens forretningsorden, direktionsinstruks og en række finansielle instrukser og politikker ikke lever op til anbefalingerne. Den generelle konklusion på compliance-testen er, at selskabets

ledelsesdokumenter opfylder kravene og lever op til anbefalingerne for god selskabsledelse. Gennemgangen af selskabsdokumenterne er tilgængelige på selskabets hjemmeside dinletbane.dk.

Ansatte

Hovedstadens Letbane er oprettet som et selvstændigt selskab. Der er i henhold til lov om Hovedstadens Letbane kun én ansat i selskabet, nemlig den administrerende direktør, der er den til enhver tid siddende administrerende direktør i Metroselskabet*.

Cirka 30 pct. af Metroselskabets medarbejdere arbejder del- eller heltids for letbaneprojektet.

De repræsenterer et bredt udsnit af kompetencer fra design, projektering, anlæg og drift til bæredygtighed, digitalisering, kommunikation og borgerinddragelse. Ved

at Metroselskabet og Hovedstadens Letbane deler kompetencer og erfaringer, opnår begge parter synergi og et stærkere fagligt miljø, der er attraktivt for medarbejderne og selskabernes interessenter.

Bestyrelsen udpeges af selskabets ejere, jf. ovenfor. Hovedstadens Letbane er en vidensbaseret virksomhed, der løser komplekse opgaver inden for drift, planlægning og etablering af bæredygtig transport. Kompetencemæssigt spænder medarbejderne, der er beskæftiget med letbane-projektet, bredt med en række forskellige uddannelsesmæssige baggrunde, og mange af medarbejderne er specialister med meget lang erfaring. En del medarbejdere har en baggrund som ingeniør, konstruktør eller lignende teknisk baggrund, men derudover er der stor variation hos øvrige specialister eller administrative medarbejdere.

Dataetik

Som følge af selskabskonstruktionen nævnt ovenfor er Hovedstadens Letbane underlagt Metroselskabets arbejde med øget digitalisering og dermed øget brug af datadrevne beslutninger, som giver anledning til overvejelser om brugen af data, jf. kravet i årsregnskabsloven om en dataetisk politik. Metroselskabet har ikke udarbejdet en dataetisk politik, da det er selskabets vurdering, at det ikke er aktuelt på nuværende tidspunkt. Metroselskabet overvejer løbende et eventuelt behov for en dataetisk politik.

De data, der anvendes i regi af Hovedstadens Letbane, er primært data om anlægget især økonomi og projekteringsdata. Heri behandles der ikke forhold mellem teknologier og personer. På den baggrund er det vurderet, at der er et begrænset behov for etiske vurderinger.

* Som følge af at Hovedstadens Letbane kun har én ansat, er selskabet ikke omfattet af Årsregnskabslovens §99 b og §107d om hhv. kønsfordeling og mangfoldighedspolitik i ledelsen.

Hovedstadens Letbanes bestyrelse

Jakob Thomasen

Bestyrelsesformand

Tiltrådt den 12. marts 2019.

Genudpeget den 29. marts 2023.

Perioden udløber senest ved ordinært interessentskabsmøde i 2027.

Udpeget af Borgmesterforum og Region Hovedstaden.

Administrerende direktør og stifter, Thomasen Safety ApS.

Fødselsår: 1962

Vederlag i 2023: 300.000 kr.

Tillidserhverv

- **Bestyrelsesformand**, DHI Group
- **Bestyrelsesformand**, ESVAGT A/S
- **Bestyrelsesformand**, RelyOn Nutec
- **Bestyrelsesmedlem**, Orrön Energy AB, Sverige
- **Bestyrelsesmedlem**, Arcadia eFuels Vordingborg
- **Formand**, Hempel CoaST Research Center Advisory Board, DTU

Trine Græse

Næstformand

Tiltrådt den 24. august 2017.

Genudpeget pr. 1. januar 2022.

Nuværende periode udløber senest pr. 31. december 2025.

Udpeget af Borgmesterforum. Borgmester, Gladsaxe Kommune. Formand for Borgmesterforum.

Fødselsår: 1961

Vederlag i 2023: 200.000 kr.

Tillidserhverv

- **Medlem** af Det regionale Arbejds-markedsråd for Hovedstaden (2. næstformand)
- **Medlem** af bestyrelsen for BIOFOS A/S
- **Medlem** af bestyrelsen for NOVAFOS Holding A/S
- **Medlem** af bestyrelsen for TEC
- **Medformand** for Sundhedsklynge Midt i Region Hovedstaden
- **Medlem** af Sundhedskoordinationsudvalget i Region Hovedstaden

Nicolai Kampmann

Næstformand

Tiltrådt den 1. januar 2022.

Nuværende periode udløber senest pr. 31. december 2025.

Udpeget af Region Hovedstaden

Konsulent & rådgiver, Willmore. Regionsrådsmedlem, Region Hovedstaden.

Fødselsår: 1969

Vederlag i 2023: 200.000 kr.

Tillidserhverv

- **Medlem** af udvalget for Trafik og Regional Udvikling, Region Hovedstaden

Peter Westermann

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 1. januar 2022.

Nuværende periode udløber senest pr. 31. december 2025.

Udpeget af Region Hovedstaden.

Regionsrådsmedlem, Region Hovedstaden.

Fødselsår: 1985

Vederlag i 2023: 100.000 kr.

Tillidserhverv

- **Medlem** af Forretningsudvalget, Region Hovedstaden
- **Formand** for Social- og Psykiatriudvalget, Region Hovedstaden
- **Medlem** af bestyrelsen i Danske Regioner
- **Medlem** af Europa-Nævnet

Henrik Rasmussen

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 1. januar 2018.

Genudpeget pr. 1. januar 2022.
Nuværende periode udløber senest pr. 31. december 2025.

Udpeget af Borgmesterforum.

Borgmester, Vallensbæk Kommune.

Fødselsår: 1971

Vederlag i 2023: 100.000 kr.

Tillidserhverv

- **Formand** for Copenhagen Business Hub, Erhvervshus Hovedstaden
- **Formand** i bestyrelsen for Strandparken I/S
- **Medlem** af bestyrelsen for VEKS
- **Medlem** af bestyrelsen for Vestforbrænding I/S
- **Medlem** af bestyrelsen for HOFOR Vand Holding A/S og HOFOR Spildevand A/S
- **Medlem** af bestyrelsen for BIOFOS Holding A/S

Simon Pihl Sørensen

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 22. februar 2019.

Genudpeget pr. 1. januar 2022.
Nuværende periode udløber senest pr. 31. december 2025

Udpeget af Borgmesterforum

Medlem af kommunalbestyrelsen, Lyngby-Taarbæk Kommune

Fødselsår: 1966

Vederlag i 2023: 100.000 kr.

Tillidserhverv

- **1. Viceborgmester**, Lyngby-Taarbæk Kommune
- **Medlem** af Økonomiudvalget, Lyngby-Taarbæk Kommune
- **Formand** for Dagtilbudsudvalget, Lyngby-Taarbæk Kommune
- **Medlem** af Teknikudvalget, Lyngby-Taarbæk Kommune

Christine Dal Thrane

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 1. april 2023.

Barselsorlov fra den 20. oktober 2023 til 30. juni 2024.

Udpeget af Region Hovedstaden.

Medlem af Regionsrådet i Region Hovedstaden.

Fødselsår: 1991

Vederlag i 2023: 50.000 kr.

Tillidserhverv

- **Medlem** af kommunalbestyrelsen i Lyngby-Taarbæk Kommune

Leo Larsen

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 12. marts 2019.

Genudpeget den 29. marts 2023.
Perioden udløber senest ved ordinært interessentskabsmøde i 2027.

Udpeget af Borgmesterforum og Region Hovedstaden.

Fødselsår: 1946

Vederlag i 2023: 100.000 kr.

Tillidserhverv

- **Bestyrelsesmedlem**, Det Nationale Sorgcenter I Børn, Unge og Sorg
- **Formand** for Ejendomsfonden Block/44 Møen

Birgitte Brinch Madsen

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 10. november 2016.

Fratrådt den 31. december 2018.

Genudpeget den 12. marts 2019 og igen den 29. marts 2023.
Perioden udløber senest ved ordinært interessentskabsmøde i 2027.

Udpeget af Borgmesterforum og Region Hovedstaden siden 2019, inden da af Staten fra 2016-2018.

Direktør.

Fødselsår: 1963

Vederlag i 2023: 100.000 kr.

Tillidserhverv

- **Bestyrelsesformand** i RUM A/S
- **Bestyrelsesformand** i DELPRO A/S
- **Bestyrelsesformand** i Milton Huse A/S
- **Bestyrelsesmedlem** i Metroselskabet I/S
- **Bestyrelsesnæstformand** i Investeringsforeningen Dansk Invest og tilhørende fonde
- **Bestyrelsesnæstformand** i DEIF A/S
- **Bestyrelsesmedlem** i Arkil Holding
- **Bestyrelsesmedlem** i John Wood plc.

Carsten Scheibye

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 21. oktober 2023 og fratræder den 29. juni 2024.

Udpeget af Region Hovedstaden som afløser for Christine Dal Thrane i hendes fravær.

Studielektor.

Fødselsår: 1963

Vederlag i 2023: 25.000 kr.

Tillidserhverv

- **Medlem** af Udvalget for det nære sammenhængende sundhedsvæsen
- **Medlem** af Social- og psykiatriudvalget

Afgående medlemmer af Hovedstadens Letbanes bestyrelse i 2022

Martin Geertsen

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 22. februar 2019.

Genudpeget pr. 1. januar 2022.

Fratrådt den 31. marts 2023.

Udpeget af Region Hovedstaden.

Regionsrådsmedlem, Region Hovedstaden (indtil den 31. marts 2023).

Fødselsår: 1970

Vederlag i 2023: 25.000 kr.

Tillidserhverv

- **Medlem** af Forretningsudvalget, Region Hovedstaden (indtil den 31. marts 2023)
- **Medlem** af bestyrelsen i Danske Regioner (indtil den 31. marts 2023)
- **Medlem** af bestyrelsen for Kommune-Kredit (indtil den 31. marts 2023)

Oversigt over deltagelse på bestyrelsesmøder i 2023

Bestyrelsesmøder, fire i alt (9. marts, 1. juni, 7. september og 1. december)

Jakob Thomasen	4/4
Trine Græse	4/4
Nicolai Kampmann	4/4
Peter Westermann	3/4
Martin Geertsen (fratrådt den 31. april 2023)	1/4
Henrik Rasmussen	4/4
Simon Pihl Sørensen	4/4
Leo Larsen	4/4
Birgitte Brinch Madsen	4/4
Christine Dal Thrane (tiltrådt den 1. april 2023) Barsel fra den 20. oktober 2023 til den 30. juni 2024	2/4
Carsten Scheibye (tiltrådt i Christine Dal Thranes fravær) Fra den 21. oktober 2023 til den 29. juni 2024	1/4

Hovedstadens Letbanes direktion

Carsten Riis

Administrerende direktør
Hovedstadens Letbane I/S
og Metroselskabet I/S

Tillidserhverv
Ingen

Selskabets direktion supporteres
af en direktørgruppe bestående af:

Erik Skotting

Direktør

Rebekka Nymark

Direktør

Hanne Tærsebøl Schmidt

Direktør

Søren Boysen

Direktør

Årsregnskab

3

Regnskabspraksis

Regnskabsgrundlag

Årsrapporten for Hovedstadens Letbane I/S er aflagt i overensstemmelse med den danske årsregnskabslovs bestemmelser for klasse D-virksomheder. Resultatopgørelsens opstilling er tilpasset for bedre at vise resultatdannelsen.

Regnskabsperioden er den 1. januar – 31. december 2023. Årsrapporten er aflagt i tusinder DKK. Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde interessentskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå interessentskabet, og forpligtelsernes værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og passiver til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost i det følgende.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Værdiregulering af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi, indregnes tillige i resultatopgørelsen.

Omregning fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster. Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til kursen på transaktionsdagen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles ved første indregning i balancen til kostpris og efterfølgende til dagsværdi. Afledte finansielle instrumenter indregnes under henholdsvis andre tilgodehavender og forpligtelser.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Værdi af eget arbejde omfatter de i året medgåede personaleomkostninger og andre omkostninger, der på grundlag af et skøn kan henføres til anlæg af letbane. Beløbet er indregnet i kostprisen for anlæg af letbane.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger består af bestyrelses-honorar.

Andre eksterne omkostninger

Under andre eksterne omkostninger indgår omkostninger til administration, herunder kontorhold mv. og varetagelse af bygherre-organisationen.

Finansielle poster

Finansielle poster indeholder renter, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer samt værdireguleringer af interessentskabets lån, placeringer og afledte finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi.

Selskabsskat

Interessentskabet er ikke skattepligtigt.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Anlæg af letbane

Anlæg af letbane måles til medgåede omkostninger til forundersøgelser samt værdi af eget arbejde, indtil det tidspunkt aktivet er klar til brug. Der afskrives ikke på anlæg af letbane i etableringsfasen, men der foretages årligt nedskrivning under hensyntagen til genindvindingsværdien, jf. afsnittet om værdiansættelse af anlægsaktiver.

Værdiansættelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning. Hvis dette er tilfældet, gennemføres en nedskrivningstest til afgørelse af, om genindvindingsværdien er lavere end den regnskabsmæssige værdi, og der nedskrives til denne lavere genindvindingsværdi.

Genindvindingsværdien er den højeste af enten nettosalgsprisen fratrukket salgsomkostninger eller kapitalværdien. Ved opgørelse af kapitalværdien tilbagediskonteres skønnede fremtidige pengestrømme til nutidsværdi.

Nedskrivningen indregnes som udgangspunkt i resultatopgørelsen. I de tilfælde hvor nedskrivningen kan henføres til en allerede indregnet hensat forpligtelse og derved allerede indregnet i resultatopgørelsen, modregnes nedskrivningen i de hensatte forpligtelser som et udtryk for en anvendelse heraf.

Omsætningsaktiver

Tilgodehavender

Tilgodehavender indregnes i balancen til amortiseret kostpris. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender samt værdipapirer med en restløbetid på anskaffelsestidspunktet på under tre måneder, og som uden hindring kan omsættes til likvider, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer. Værdipapirer og placeringer måles til dagsværdi på balancen dagen.

Passiver

Langfristede gældsforpligtelser

Langfristet gæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, svarende til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles gæld til amortiseret kostpris, medmindre der foretages sikring af gældsforpligtelsernes dagsværdi.

Gældsforpligtelser, der er sikret for ændringer i dagsværdien, og effektiviteten af denne sikring kan dokumenteres, måles efterfølgende til dagsværdi. Ændringer i dagsværdien indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i dagsværdien af sikringsinstrumenterne.

Kortfristet del af langfristet gæld indregnes under afdrag på langfristede gældsforpligtelser.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser, der omfatter banklån, kreditorer og anden gæld, måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når interessentskabet har en retslig eller faktisk forpligtelse som følge af en begivenhed i regnskabsåret eller tidligere år, og det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre træk på interessentskabets ressourcer.

Hensatte forpligtelser måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser måles til nutidsværdi.

Det fremgår af principperne beskrevet under afsnittet om værdiansættelse af anlægsaktiver, at værdien af letbanen nedskrives under hensyntagen til den beregnede genindvindingsværdi for letbanen. Såfremt nedskrivningen imidlertid ikke kan foretages inden for den regnskabsmæssige værdi af det pågældende aktiv, foretages en regnskabsmæssig hensættelse til dækning af den resterende forpligtelse.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen for interessentskabet præsenteres efter den indirekte metode og viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt interessentskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter opgøres som driftsresultat reguleret for ikke-kontante driftsposter.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med anlæg af letbane og investeringer i værdipapirer.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i tilgodehavender, leverandørgæld og anden gæld samt nettofinansieringsomkostninger.

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer.

Resultatopgørelse

For perioden 1. januar - 31. december 2023 (alle tal i 1.000 kr.)

	Note	2023	2022
INDTÆGTER			
Værdi af eget arbejde		73.218	59.737
Indtægter i alt		73.218	59.737
OMKOSTNINGER			
Personaleomkostninger	1	-1.300	-1.300
Andre eksterne omkostninger		-77.761	-63.636
Omkostninger i alt		-79.061	-64.936
Resultat før nedskrivninger og hensættelser		-5.843	-5.199
NEDSKRIVNINGER OG HENSÆTTELSER			
Hensættelser	2	-1.179.347	-1.954.138
Nedskrivninger og hensættelser i alt		-1.179.347	-1.954.138
Resultat før finansielle poster		-1.185.190	-1.959.337
FINANSIELLE POSTER			
Finansielle indtægter	3	187.696	420.289
Finansielle omkostninger	3	-140.196	-73.924
Finansielle poster i alt		47.501	346.366
Resultat før markedsværdiregulering		-1.137.690	-1.612.971
Markedsværdiregulering	3	-206.322	873.558
Årets resultat		-1.344.011	-739.414

Balance

Aktiver pr. 31. december 2023 (alle tal i 1.000 kr.)

	Note	2023	2022
ANLÆGSAKTIVER			
MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER			
Anlæg af letbane	4	0	0
Materielle anlægsaktiver i alt		0	0
FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER			
Tilgodehavender Region Hovedstaden	5	1.552.259	1.098.420
Tilgodehavender kommunerne	5	2.052.174	1.466.124
Afledte finansielle instrumenter	14	296.867	370.973
Finansielle anlægsaktiver i alt		3.901.300	2.935.517
Anlægsaktiver i alt		3.901.300	2.935.517
OMSÆTNINGSAKTIVER			
Tilgodehavender Region Hovedstaden	5	69.058	61.490
Tilgodehavender kommunerne	5	86.942	81.149
Andre tilgodehavender	5	127.804	72.169
Værdipapirer	6	372.428	223.348
Likvide beholdninger	6	145.884	274.624
Omsætningsaktiver i alt		802.117	712.780
Aktiver i alt		4.703.415	3.648.295

Passiver pr. 31. december 2023 (alle tal i 1.000 kr.)

	Note	2023	2022
KAPITALINDESTÅENDE			
Primo		-2.237.030	-1.914.616
Årets tilgang		170.489	-322.414
Kapitalindestående i alt		-2.066.541	-2.237.030
LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE			
Langfristet gæld	7	4.218.579	2.448.185
Hensættelser	2	2.228.925	3.171.423
Langfristede gældsforpligtelser i alt		6.447.504	5.619.609
KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE			
Kortfristet del af langfristet gæld	7	292.283	203.655
Leverandørgæld		3.281	47.741
Anden gæld	8	26.887	14.319
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		322.451	265.715
Gældsforpligtelser i alt		6.769.955	5.885.324
Passiver i alt			
Forslag til resultatdisponering	9		
Begivenheder efter statusdagen	10		
Kontraktlige forpligtelser og eventualforpligtelser	11		
Revisions- og rådgivningshonorar	12		
Nærtstående parter	13		
Valuta-, rente- og modpartsrisiko	14		
Specifikation af lån og afledte finansielle instrumenter	15		

Egenkapitalopgørelse

(Alle tal i 1.000 kr.)

	Indskud	Ikke indbetalt ejerindskud	Overført resultat inden MVR	Kapitalindestående ekskl. MVR	Markedsværdiregulering (MVR)	I alt
Primo 2022	1.606.143	2.222.922	-5.138.206	-1.309.140	-605.476	-1.914.616
Kapitalindskud	199.013	217.987	0	417.000	0	417.000
Overført fra årets resultat	0	0	-1.612.971	-1.612.971	873.558	-739.414
Primo 2023	1.805.156	2.440.909	-6.751.178	-2.505.112	268.082	-2.237.030
Kapitalindskud	165.800	1.348.700	0	1.514.500	0	1.514.500
Overført fra årets resultat	0	0	-1.137.690	-1.137.690	-206.322	-1.344.011
Ultimo	1.970.956	3.789.609	-7.888.868	-2.128.302	61.760	-2.066.541

De seneste 5 års kapitalindskud kan specificeres således:

	2023	2022	2021	2020	2019
Primo	4.246.065	3.829.065	3.829.065	3.829.065	3.829.065
Kapitalforhøjelse	1.514.500	417.000	0	0	0
Ultimo	5.760.565	4.246.065	3.829.065	3.829.065	3.829.065

Specifikation af ejerindskud

	Gældende ejerandel	Indskud
Region Hovedstaden	43,00 %	1.685.033
Lyngby-Taarbæk Kommune	12,52 %	486.333
Gladsaxe Kommune	12,60 %	488.782
Herlev Kommune	6,71 %	260.774
Rødovre Kommune	2,01 %	77.560
Glostrup Kommune	7,18 %	278.603
Albertslund Kommune	3,23 %	125.815
Brøndby Kommune	4,18 %	161.704
Høje-Taastrup Kommune	0,88 %	33.427
Hvidovre Kommune	0,92 %	35.561
Vallensbæk Kommune	3,15 %	121.805
Ishøj Kommune	3,62 %	141.318
Indskud i alt	100 %	3.896.713
Tilskud fra staten		1.863.851
Indskud og tilskud i alt		5.760.565

	Staten	Region Hovedstaden	Kommunerne	I alt
Indskud jf. § 1 stk. 3 (2014)	1.794.738	1.001.236	1.309.308	4.105.282
Indskud jf. § 1 stk. 4 (2016)	0	171.526	223.493	395.019
Indskudt korrektionsreserve (2014)	-138.087	-103.669	-135.567	-377.323
Indskudt korrektionsreserve (2016)	0	-171.526	-223.493	-395.019
Korrektionsreserve i statslig regi	-276.174	0	0	-276.174
Frigivet korrektionsreserve (2018)	150.776	98.276	128.229	377.281
Frigivet korrektionsreserve (2022)	166.800	108.420	141.780	417.000
Frigivet korrektionsreserve (2023)	165.800	107.770	140.930	414.500
Ejerindskud (2023)	0	473.000	627.000	1.100.000
Indskud i alt	1.863.852	1.685.033	2.211.680	5.760.565

Parterne har i principaftale om anlæg og drift af en letbane på Ring 3 af 20. juni 2013 aftalt at bidrage til finansieringen af anlægsomkostningerne. Finansieringen af anlægsomkostningerne er fastlagt ud fra ejerforholdene ved stiftelsen.

Region Hovedstaden og kommunerne indskyder desuden fra letbanens overgang til passagerdrift årlige indskud til dækning af de årlige driftsomkostninger inklusive driftsrelaterede anlægsinvesteringer modregnet passagerindtægter. Region Hovedstaden finansierer 43 pct. af driftstilskuddet og kommunerne 57 pct. Kommunerne har, jf. principaftalen, endnu ikke aftalt fordelingen af driftstilskuddet. Når fordelingen mellem kommunerne er aftalt, vil denne fordeling danne grundlag for fastlæggelse af kommunernes årlige driftstilskud.

Folketinget har den 31. maj 2016 vedtaget forslag til anlægslov for letbane på Ring 3 – lov nr. 657 af 8. juni 2016. I forlængelse af loven og deraf følgende ændringer i selskabets vedtægter har Region Hovedstaden og kommunerne udvidet deres korrektionsreserver til 30 pct. svarende til statens og har indskudt yderligere 395,0 mio. kr. (379,3 mio. kr. i 2013-priser) i selskabet.

Den indskudte egenkapital er i forhold til lov om letbane på Ring 3, lov nr. 165 af 26. februar 2014 og lov om ændring af lov om letbane på Ring 3, lov om Metroselskabet I/S og Udviklingselskabet By & Havn I/S og lov om trafikkselskaber, lov nr. 657 af 8. juni 2016 fremkommet som følger:

Der er i 2018 foretaget kapitalindskud på 377 mio. kr. Kapitalindskuddet omfatter frigivelse af den såkaldte 10 pct. korrektionsreserve i forbindelse med ejernes godkendelse af det økonomiske grundlag for indgåelse af de store kontrakter på letbanen på Ring 3 i marts 2018.

Interessenterne har på interessentskabsmødet den 28. april 2021 godkendt frigivelse fra 20 pct. korrektionsreserven med op til 417 mio. kr. til mulig disponering for Hovedstadens Letbanens bestyrelse. Frigivelsen blev betinget af statens efterfølgende godkendelse og medfinansiering. Staten har i 2022 godkendt frigivelse af 417 mio. kr. som er tilgået selskabets egenkapital.

Interessenterne har på ekstraordinært interessentskabsmøde den 15. december 2022 godkendt frigivelse af 20 pct. korrektionsreserven til mulig disponering for Hovedstadens Letbanes bestyrelse. Frigivelse var betinget af statens efterfølgende godkendelse og medfinansiering. Staten har i juni 2023 godkendt frigivelsen. Beløbet er tilgået selskabets egenkapital.

I henhold til lov nr. 1564 af 18. december 2018 er staten pr. 1. januar 2019 udtrådt som ejer af selskabet. Derved overgår statens indskud til et tilskud, Region Hovedstaden og de 11 kommuner overtager samtlige aktiver og passiver i interessentskabet og indtræder i samtlige interessentskabets rettigheder og pligter.

Hovedstadens Letbane er et interessentskab, hvor ejerne hæfter 100 pct. for selskabet. En negativ egenkapital i selskabet medfører ikke behov for yderligere indskud fra ejerne, da Hovedstadens Letbane fortsat kan servicere sin gæld som planlagt.

Pengestrømsopgørelse

(Alle tal i 1.000 kr.)

	2023	2022
PENGESTRØMME FRA DRIFTSAKTIVITET		
Personaleomkostninger	-1.300	-1.300
Andre eksterne omkostninger	-77.761	-63.636
Pengestrømme fra driftsaktivitet i alt	-79.061	-64.936
PENGESTRØMME FRA INVESTERINGSAKTIVITET		
Investeringer i anlæg af letbane	-2.048.627	-1.070.796
Investeringer i værdipapirer (ekskl. værdiregulering)	-149.080	632.102
Pengestrømme fra investeringsaktivitet i alt	-2.197.707	-438.694
PENGESTRØMME FRA FINANSIERINGSAKTIVITET		
Lånoptagelse, netto (ekskl. værdiregulering)	1.932.455	400.000
Langfristede gældsforpligtelser	-213.807	3.807
Indskud fra ejere	1.514.500	166.800
Tilgodehavender	-1.108.886	-402.635
Kortfristet gæld	-31.892	-82.291
Nettofinansieringsomkostninger	55.659	355.044
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet i alt	2.148.028	440.724
Ændring i likvider	-128.741	-62.906
Likvider primo	274.624	337.529
Likvider ultimo	145.884	274.624

Pengestrømsopgørelsen kan ikke direkte udledes af årsregnskabets øvrige bestanddele.

Noter

Note 1 Personaleomkostninger

Direktionen i Metroselskabet er tillige direktion i Hovedstadens Letbane. Direktionen oppebærer ikke vederlag i Hovedstadens Letbane.

Selskabet har i året ikke beskæftiget medarbejdere ud over direktionen. Metroselskabet stiller de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed for varetagelse af Hovedstadens Letbanes virksomhed, herunder til udførelse af administrations-, projekterings- og udbuds- og kontrakt-opgaver vedrørende letbanen på Ring 3 og varetagelse af Hovedstadens Letbanes gælds- og formueforvaltning. Der afregnes administrationshonorar herfor.

I personaleomkostninger indgår gager til selskabets bestyrelse med 1.300 t.kr.

Note 2 Nedskrivninger og hensættelser

(Alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Primo	3.171.423	2.347.818
Årets regulering	1.179.347	1.954.138
Anvendt hensættelse i året anlæg-A og anlæg-D	-2.121.845	-1.130.533
Hensættelse i alt ultimo (Genindvindingsværdi)	2.228.925	3.171.423

Den regnskabsmæssige værdi af letbane på Ring 3 gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikationer på værdiforringelse.

De fremtidige pengestrømme, der indgår i genindvindingsværdien, er baseret på selskabets gældende langtidsbudget og dets indarbejdede forventninger til fremtiden, jf. bilag til ledelsesberetningen. Beregningen af genindvindingsværdien foretages efter kapitalværdimetoden. Ved opgørelsen efter kapitalværdimetoden tilbagediskonteres skønnede fremtidige pengestrømme til nutidsværdien.

Det forudsatte renteniveau (diskonteringsfaktoren) udgør en væsentlig usikkerhed i det foretagne skøn af værdien af letbane på Ring 3. Selskabet har i værdiansættelsen anvendt en renteforventning, hvor der er indregnet et såkaldt risikotillæg for således at imødegå usikkerheden i renteudviklingen. Havde selskabet i stedet taget udgangspunkt i den aktuelle lavere markedsrente, ville værdien af anlægsaktiverne have været højere, og årets resultat ville have været bedre. Tilsvarende ville resultatet have været lavere, såfremt der var anvendt en højere renteforventning. Følsomhedsberegningerne for renteforventningen fremgår af note 5.

Note 3 Finansielle poster

(Alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Finansielle indtægter	187.696	420.289
Finansielle omkostninger	-140.196	-73.924
Finansielle poster i alt	47.501	346.366
Markedsværdiregulering i alt	-206.322	873.558

Finansielle indtægter i 2022 indeholder regulering vedrørende tidligere år af renteindtægter af tilgodehavende ejerindskud.

Markedsværdireguleringer kan henføres til selskabets finansielle aftaler om renteafdækning, som er indgået med henblik på at øge budget-sikkerheden i selskabets langsigtede økonomi. Markedsværdireguleringen afhænger af renteutviklingen og er alene en regnskabsmæssig registrering, som ikke har nogen likviditetsmæssig virkning, set i lyset af at lånene beholdes til udløb.

Den regnskabsmæssige følsomhed vedrørende markedsværdireguleringen kan udtrykkes ved basis point value (BPV). Med selskabets nuværende finansielle portefølje (SWAP) udgør BPV 9 mio. kr., hvilket betyder, at et fald i renteniveauet på 1 pct. vil medføre en stigning i markedsværdireguleringen og dermed en belastning af resultatet på 900 mio. kr. Tilsvarende vil en stigning i renteniveauet på 1 pct. medføre en forbedring af resultatet med 900 mio. kr.

Note 4 Anlæg af letbane

(Alle tal i 1.000 kr.)	Anlægsomkostninger	Driftsrelaterede anlægsinvesteringer	I alt
ANSKAFFELSESSUM			
Primo	3.514.555	649.716	4.164.271
Årets netto-tilgang	1.922.902	198.943	2.121.845
Ultimo	5.437.457	848.659	6.286.116
NED- OG AFSKRIVNINGER			
Primo	-3.514.555	-649.716	-4.164.271
Årets netto-tilgang	-1.922.902	-198.943	-2.121.845
Ultimo	-5.437.457	-848.659	-6.286.116
Bogført primoværdi	0	0	0
Bogført ultimoværdi	0	0	0

De aktiverede omkostninger består af de medgåede omkostninger til anlæg af letbane på Ring 3. De samlede anlægsinvesteringer indeholder endvidere årets resultat, der omfatter de omkostninger, der regnskabsmæssigt ikke kan aktiveres i anlægsfasen (selskabsrelaterede omkostninger).

Værdien af anlægsaktivet er nedskrevet til 0 kr. Dette er en følge af, at letbanen løbende nedskrives til anlæggets forventede genindvindingsværdi under hensyntagen til de planlagte anlægsomkostninger.

Genindvindingsværdien er beregnet på basis af indarbejdede forventninger til fremtiden i selskabets langtidsbudget. Herunder er der anvendt en gennemsnitlig rente på 4,6 pct. i de første 20 år stigende til 4,8 pct. på længere sigt. Den i beregningen anvendte rente er højere end det aktuelle renteniveau i markedet, da der er indregnet et risikotillæg. Anvendelse af en lavere aktuel markedsrente ville øge den opgjorte genindvindingsværdi og dermed forbedre årets resultat. Til illustration ville anvendelse af en 1 pct. lavere rente i de første 20 år medføre, at genindvindingsværdien og dermed årets resultat ville have været ca. 216 mio. kr. højere. Omvendt ville anvendelse af en 1 pct. højere rente i denne periode have medført et lavere resultat på ca. 174 mio. kr.

Note 5 Tilgodehavender Region Hovedstaden, kommunerne og andre tilgodehavender

(Alle tal i 1.000 kr.)	Region Hovedstaden	Kommunerne	I alt
Primo	1.159.910	1.547.273	2.707.182
Årets tilgang (rentetilskrivning)	49.897	71.886	121.783
Årets tilgang (tilkøbsaftaler)	473.000	627.000	1.100.000
Årets afgang (afdrag)	-61.490	-107.043	-168.532
Ultimo	1.621.317	2.139.116	3.760.432

Specifikation af tilgodehavender (alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Region Hovedstaden	1.621.317	1.159.910
Kommunerne	2.139.116	1.547.273
Tilgodehavender i alt	3.760.432	2.707.182

Hovedstadens Letbane har i forbindelse med stiftelse af interessentskabet indgået betalingsaftaler med staten (tidligere ejere) samt selskabets nuværende ejere Region Hovedstadens og de 11 kommuner om årlige indbetalinger. Indbetalingerne betales af ejerne i henhold til indgåede betalingsaftaler.

Staten har indbetalt deres indskud. Region Hovedstaden har indgået betalingsaftale om en større betaling i 2019 samt en fast årlig betaling i perioden 2020-2065. Endelig har de 11 kommuner indgået betalingsaftaler om en større betaling i 2014-2016 samt en fast årlig betaling i perioden fra 2017-2065. Det er aftalt, at de årlige betalinger opregnes med finanslovens forudsætningsindeks for anlæg frem til driftsstart og herefter med nettoprisindekset. Den regnskabsmæssige værdi af betalingsaftalerne er, jf. regnskabspraksis opgjort til amortiseret kostpris.

Under tilgodehavender indgår desuden tilgodehavende moms med 64 mio. kr. og periodiserede renter med 57 mio. kr.

Note 6 Værdipapirer og likvide beholdninger

(Alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Værdipapirer over 3 måneder	372.428	223.348
Værdipapirer i alt	372.428	223.348
Likvide midler	145.884	274.624
Likvide beholdninger i alt	145.884	274.624

Værdipapirer omfatter køb af obligationer til sikkerhedstillæse af markedsværdierne på selskabets finansielle instrumenter.

Pr. 31. december 2023 er 154 mio. kr. stillet til sikkerhed.

Note 7 Langfristet gæld og kortfristet del af langfristet gæld

(Alle tal i 1.000 kr.)	Lån (langfristet)	Afledte finansielle instrumenter (negativ værdi)	Indskudt korrektions- reserve	I alt
ANSKAFFELSESSUM				
Primo	2.300.000	0	213.807	2.513.807
Årets tilgang (lånoptagelse/rentetilskrivning)	2.800.000	0	34.893	2.834.893
Årets afgang	-200.000	0	-248.700	-448.700
Ultimo	4.900.000	0	0	4.900.000
VÆRDIREGULERINGER				
Primo	-198.211	336.244	0	138.033
Årets værdiregulering	-601.207	74.036	0	-527.171
Ultimo	-799.418	410.280	0	-389.138
Regnskabsmæssig primoværdi	2.101.789	336.244	213.807	2.651.840
Regnskabsmæssig ultimoværdi	4.100.582	410.280	0	4.510.862
(Alle tal i 1.000 kr.)			2023	2022
SPECIFIKATION AF INDSKUDT KORREKTIONSRESERVER				
Region Hovedstaden			0	92.903
Kommunerne			0	120.904
Indskudt korrektionsreserver i alt			0	213.807

I 2023 har selskabet optaget lån for netto 2,6 mia. kr. nominelt. Værdien af selskabets finansielle instrumenter er indregnet i den samlede værdi af gældsforpligtelsen pr. 31. december 2023. Markedsværdireguleringen af finansielle instrumenter er indregnet i resultatopgørelsen.

Selskabets lån, finansielle instrumenter mv. er i overensstemmelse med ”liste over acceptable lånetyper” i den indgåede aftale mellem Danmarks Nationalbank, Finansministeriet, Transportministeriet og Hovedstadens Letbane.

Af selskabets langfristede gældsforpligtelser forfalder 3.650 mio. kr. (nominel værdi) efter 5 år.

Folketinget har den 31. maj 2016 vedtaget forslag til anlægslov for letbane på Ring 3 – lov nr. 657 af 8. juni 2016. I forlængelse af loven og deraf følgende ændringer i selskabets vedtægter har Region Hovedstaden og kommunerne udvidet deres korrektionsreserver til 30 pct. svarende til statens, og har indskudt yderligere 395,0 mio. kr. (379,3 mio. kr. i 2013-priser) i selskabet. Regionens og kommunernes korrektionsreserver samt 10 pct. af statens 30 pct. korrektionsreserve er indskudt i interessentskabet sammen med indskud til finansiering af anlægskostningerne.

Note 7 (fortsat)

Interessenterne har på ekstraordinært interessentskabsmøde den 15. december 2022 godkendt frigivelse fra 20 pct. korrektionsreserven til mulig disponering for Hovedstadens Letbanens bestyrelsen. Frigivelsen var betinget af statens efterfølgende godkendelse og medfinansiering. Staten har i juni 2023 godkendt frigivelsen og beløbet er tilgået selskabets egenkapital. Statens andel udgør 165,8 mio. kr., og Region Hovedstaden og de 11 kommuners andel udgør 248,7 mio. kr. Korrektionsreserven er herefter fuldt ud disponeret.

Note 8 Anden gæld

(Alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Skyldig A-skat mv.	159	159
Renteperiodiseringer	26.728	14.160
Anden gæld i alt	26.887	14.319

Note 9 Forslag til resultatdisponering

(Alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Overført til næste år	-1.344.011	-739.414

Note 10 Begivenheder efter statusdagen

Der er ikke efter årsafslutningen indtruffet hændelser af betydning for årsrapporten for 2023.

Note 11

Kontraktlige forpligtelser og eventualforpligtelser

Kontraktlige forpligtelser

De indgåede igangværende kontrakter med entreprenørerne vedrørende anlæg af letbane på Ring 3 har en samlet restværdi på 1.789 mio. kr. Vedrørende driften af letbane på Ring 3 er der indgået kontrakt med en samlet værdi på 2.819 mio. kr. i en 15-årig periode fra letbanens driftsstart.

Eventualforpligtelser

Som en naturlig del af selskabets store anlægsprojekter bliver der i kontraktforholdet mellem hovedstadens Letbane og dets entreprenører annonceret en række krav om ekstrabetaling mv. udover, hvad der allerede er aftalt i de indgåede kontrakter. Pr. 31. december 2023 er der rejst krav fra selskabets entreprenører på ca. 184 mio. EUR (ca. 1,4 mia. kr.). Det er selskabets vurdering, at der er stor usikkerhed forbundet med entreprenørernes adgang til at få kravene imødekommet. Alle krav drøftes løbende med entreprenørerne og søges afklaret ved forhandling. Eventuelle betalinger vurderes at kunne indeholdes i de i regnskabet hensatte beløb. I januar 2024 har der været drøftelser med entreprenørerne, og der er indgået aftale, der har lukket for 27 mio. EUR (ca. 200 mio. kr.) af de rejste krav

Anlægget af letbanen langs Ring 3 indebærer ekspropriationer, erstatning og lignende, for hvilket interessentskabet betaler til de berørte ejere/beboere. Størrelsen af erstatningerne afklares løbende.

Hovedstadens Letbane har med henblik på strømforbruget i Letbanen indgået fastprisaftaler på køb af strøm for 2025 og 2026. Med aftalen for 2025 har selskabet forpligtet sig til køb af 70 pct. af det forventede forbrug i letbanen, og i aftalen for 2026 har selskabets forpligtet sig til køb af 90 pct. af det forventede forbrug i Letbanen.

Note 12

Revisions- og rådgivningshonorar

(Alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Deloitte	260	239
Lovpligtig revision i alt	260	239
Deloitte	48	12
Andre erklæringer i alt	48	12
Deloitte anden rådgivning	110	0
Rådgivningshonorar, i alt	110	0

Note 13

Nærtstående parter

Hovedstadens Letbanes nærtstående parter omfatter selskabets ejere, bestyrelsen, direktionen og Metroselskabet.

Samhandel med nærtstående parter sker på markedsvilkår.

Hovedstadens Letbane har i 2023 betalt administrationshonorar til Metroselskabet vedrørende Metroselskabets administration og varetagelse af bygherreorganisation for Hovedstadens Letbane jf. bekendtgørelse om afregning mellem Hovedstadens Letbane I/S og Metroselskabet I/S. Metroselskabet stiller de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed for varetagelse af Hovedstadens Letbanes virksomhed.

Note 14

Valuta-, rente- og modpartsrisiko

Finansielle risici

Hovedstadens Letbane håndterer en række finansielle risici. Hovedstadens Letbanes lånoptagelse og anvendelse af finansielle instrumenter (rente-afdækning, swaps mv.) er reguleret ved en aftale mellem Danmarks Nationalbank, Finansministeriet, Transportministeriet og Hovedstadens Letbane.

Valutarisici

Aftalen indeholder retningslinjer for, hvilke typer finansielle instrumenter og låneaftaler, der kan indgå i låneporteføljen. I henhold til disse retningslinjer vil lån alene blive eksponeret i DKK og EUR.

Renterisici

Renterisici styres ved både at låne og placere penge til variabel og fast rente. Årsresultatet er påvirket af udsving i den såkaldte markedsværdiregulering, som overordnet set bestemmes af udviklingen i det generelle renteniveau. Hvis renten eksempelvis falder, stiger kursværdien af en fastforrentet obligation og omvendt. BPV (Basis Point Value) angiver kursfølsomheden. Ultimo 2023 er BPV 9 mio. kr., hvilket betyder, at et fald i renteniveauet på 1 procent vil medføre en stigning i markedsværdien på 900 mio. kr. og omvendt.

Modpartsrisici

Placering af likviditet sker alene i de mest kreditværdige danske og udenlandske institutioner, så risikoen på modparten i videst muligt omfang begrænses. Denne risiko styres og overvåges løbende i et særligt line- og limitsystem. Systemet fastlægger principperne for opgørelse af disse risici samt et maksimum for, hvor store risici der accepteres på en enkel modpart. Sidstnævnte udmåles i forhold til modpartens ratings hos de internationale ratingbureauer. Risici søges endvidere reduceret ved anvendelse af hensigtsmæssig aftaledokumentation. Der indgås i den forbindelse særlige aftaler om sikkerhedsstillelser – såkaldte CSA-aftaler – med modparter.

Rating

Internationale kreditvurderingsbureauer giver virksomheder en såkaldt rating, der udtrykker deres kreditværdighed. Ratingen – eller karakteren – er inddelt i en skala, hvor AAA er det bedste, AA det næstbedste og så videre. Hovedstadens Letbane er på grund af statens solidariske hæftelse indirekte kreditvurderet som staten, hvilket vil sige AAA.

Note 14 (fortsat)

Finansielle nettopassiver

(Alle tal i 1.000 kr.)	Nominel værdi	Regnskabsmæssig værdi 2023	Regnskabsmæssig værdi 2022
Værdipapirer og aftaleindskud	372.645	372.428	223.348
Periodiserede renter, værdipapirer og aftaleindskud	0	7.102	0
Værdipapirer og aftaleindskud i alt	372.645	379.530	223.348
Lån	-4.900.000	-4.100.582	-2.101.789
Periodiserede renter, lån	0	-6.003	-1.899
Lån i alt	-4.900.000	-4.106.586	-2.103.688
Finansielle instrumenter, aktiv	-	296.867	370.973
Finansielle instrumenter, passiv	-	-410.280	-336.244
Periodiserede renter, finansielle instrumenter	-	28.830	28.412
Finansielle instrumenter i alt	-	-84.583	63.140
Nettopassiver i alt	-4.527.355	-3.811.639	-1.817.201

Periodiserede renter er optaget i balancen under henholdsvis aktiver, tilgodehavender med 57 mio. kr. og passiver, anden gæld med 27 mio. kr.

Valutakursrisiko

Valutafordeling pr. 31. december 2023, regnskabsmæssig værdi.

(Alle tal i mio. kr.)	Værdipapirer og aftaleindskud	Lån	Finansielle instrumenter	Nettoposition
DKK < 1 år	0	-292	-9	-301
DKK > 1 år	0	-3.815	-76	-3.891
EUR < 1 år	0	0	0	0
EUR > 1 år	380	0	0	380
I alt	380	-4.107	-85	-3.812

Note 14 (fortsat)

Renterisiko

Rentebinding pr. 31. december 2023, regnskabsmæssig værdi.

(Alle tal i mio. kr.)	DKK	EUR	Total
0-1 år	-302	0	-302
1-5 år	-951	380	-571
6-10 år	-2.135	0	-2.135
10-20 år	-177	0	-177
> 20 år	-627	0	-627
I alt	-4.192	380	-3.812

Modpartsrisiko

Ved likviditetsplaceringer og indgåelse af finansielle instrumenter opstår en risiko på modparten i form af enten kreditrisiko eller likviditetsrisiko. Denne risiko styres og overvåges løbende i et særligt line- og limitsystem, der fastlægger principperne for opgørelse af disse risici samt et maksimum for, hvor store risici, der accepteres på en enkelt modpart. Sidstnævnte udmåles hos de internationale ratingsbureauer (Moody's, Standard & Poor's og Fitch/IBCA). Endvidere søges risici reduceret ved anvendelse af en hensigtsmæssig aftaledokumentation.

Modpartsrisiko fordelt på rating kategori pr. 31. december 2023

Total modpartseksponering (regnskabsmæssig værdi, mio. kr.)	Værdipapirer og aftaleindskud	Lån	Finansielle instrumenter	Nettoposition
AAA	380	-4.107	0	-3.727
AA	0	0	-226	-226
A	0	0	141	141
I alt	380	-4.107	-85	-3.812

Modparterne til aftalerne er omfattet af sikkerhedsstillelsesaftaler. Hovedstadens Letbanes netto-sikkerhedsstillelse pr. 31.12.2023 udgør 80 mio. kr.

Note 15

Specifikation af lån og afledte finansielle instrumenter

Opførelse af Hovedstadens Letbanes anlæg finansieres primært med fastforrentede lån optaget i Danmarks Nationalbank. Den regnskabsmæssige behandling af sikringsforhold sker ud fra to principper.

1) Når selskabet optager lån, omlægges størstedelen straks efter låneoptagelsen til variabel rente ved indgåelse af renteswaps. Da omlægningen til variabel rente anses for en effektiv sikring, indregnes ændringer i dagsværdien af såvel det sikrede lån som renteswappen i resultatopgørelsen (dagsværdisikring) jf. anvendt regnskabspraksis. Disse reguleringer udligner i al væsentlighed hinanden. Lån, der ikke omlægges til variabel rente, indregnes til amortiseret kostpris.

2) Som en del af Hovedstadens Letbanes finansieringsstrategi har selskabet foretaget renteafdækning (omlægning fra variabel rente til fast nominal rente eller fast realrente) for ca. 2/3 af den forventede maksimale nettogæld. Renteafdækningen er foretaget med henblik på at afdække en del af renterisikoen og dermed øge budgetsikkerheden i selskabets langtidsøkonomi. Renteafdækningen er udtryk for sikring af fremtidige pengestrømme i form af de rentebetalinger, der forventes gennemført fremadrettet. Da der ikke er direkte sammenhæng mellem de enkelte lån og de enkelte sikringsinstrumenter, anses sikringen regnskabsteknisk ikke for effektiv, og derfor indregnes regulering i dagsværdi af renteafdækning foretaget på porteføljebasis over resultatopgørelsen jf. anvendt regnskabspraksis. Det er denne regulering, der primært udgør årets markedsværdiregulering.

Note 15 (fortsat)

Tabellen nedenfor viser Hovedstadens Letbanes samlede lånoptagelser fordelt på løbetid samt hvor stor en andel af lånene, der er swappet til variabel rente jf. punkt 1 ovenfor.

	Fast	CIBOR 6M	Regnskabs- mæssig værdi 31.12.2023
LØBETID < 1 ÅR			
Lån	-300	0	-292
Renteswap (fast til variabel)	300	-300	-9
Nettoeksponering	0	-300	-301
LØBETID 1-5 ÅR			
Lån	-950	0	-943
Renteswap (fast til variabel)	600	-600	-8
Nettoeksponering	-350	-600	-951
LØBETID 6-10 ÅR			
Lån	-2.200	0	-1.993
Renteswap (fast til variabel)	1.000	-1.000	-142
Nettoeksponering	-1.200	-1.000	-2.135
LØBETID 11-20 ÅR			
Lån	-200	0	-257
Renteswap (fast til variabel)	200	-200	65
Nettoeksponering	0	-200	-192
LØBETID 21-30 ÅR			
Lån	-1.250	0	-622
Renteswap (fast til variabel)	0	0	0
Nettoeksponering	-1.250	0	-622
Lån	-4.900		-4.107
Renteswap (fast til variabel)	2.100		-93
Total	-2.800		-4.200

For lån optaget med en hovedstol på 2.800 mio. kr. er der således ikke indgået aftale om en omlægning af renten fra fast til variabel. Disse lån er i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis indregnet til amortiseret kostpris.

Note 15 (fortsat)

Tabellen nedenfor viser Hovedstadens Letbanes samlede aftaler vedrørende renteafdækning jf. punkt 2 ovenfor.

	CPI + Fast	Fast	CIBOR 6M	Regnskabs- mæssig værdi 31.12.2023
LØBETID 11-20 ÅR				
Renteswap (variabel til fast)	0	-1.745	1.745	47
Renteswap (fast til real)	-483	483	0	-76
Nettoeksponering	-483	-1.262	1.745	-29
LØBETID 21-30 ÅR				
Renteswap (variabel til fast)	0	-1.200	1.200	127
Nettoeksponering	0	-1.200	1.200	127
LØBETID 31-40 ÅR				
Renteswap (variabel til fast)	-1.490	0	1.490	-89
Nettoeksponering	-1.490	0	1.490	-89
Renteswap (real til fast)				0
Renteswap (variabel til fast)				85
Renteswap (fast til real)				-76
Total				9
Finansielle aftaler (dagsværdisikring)				-93
Finansielle aftaler (fremtidige pengestrømme)				9
Finansielle aftaler i alt				-85

* CPI = Consumer price index

Markedsværdien på lån med tilknyttede finansielle instrumenter og de finansielle instrumenter, fastlægges som kursværdien ved tilbagediskontering af fremtidige kendte og forventede betalingsstrømme med de relevante diskonteringsrenter. Diskonteringsrenterne fastlægges med baggrund i aktuelle markedsrenter.

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 2023 for Hovedstadens Letbane I/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven (regnskabsklasse D) og vedtægternes bestemmelser om regnskabsaflæggelse. Det er vores opfattelse, at den valgte regnskabspraksis er hensigts-

mæssig, og at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023.

Selskabet har etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at de dispositioner, som er

omfattet af årsrapporten, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter. Der er desuden etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at der tages skyldig økonomisk hensyn ved selskabets forvaltning.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende rede-

gørelse for udviklingen i selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og finansielle stilling som helhed og en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som selskabet står over for.

Årsrapporten indstilles til interessenternes godkendelse.

København den 5. marts 2024

Direktion

Carsten Riis

Bestyrelse

Jakob Thomasen
Bestyrelsesformand

Trine Græse
Næstformand

Nicolai Kampmann
Næstformand

Carsten Scheibye
Bestyrelsesmedlem

Peter Westermann
Bestyrelsesmedlem

Leo Larsen
Bestyrelsesmedlem

Simon Phil Sørensen
Bestyrelsesmedlem

Birgitte Brinch Madsen
Bestyrelsesmedlem

Henrik Rasmussen
Bestyrelsesmedlem

Den uafhængige revisors revisorpåtegning

Til interessenterne i Hovedstadens Letbane I/S

Revisionspåtegning på årsregnskabet

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Hovedstadens Letbane I/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Hovedstadens Letbane aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af Hovedstadens Letbane aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag

af bestemmelserne i Lov om letbane på Ring 3. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit ”Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet”.

Vi er uafhængig af selskabet i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants’ internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Hovedstadens

Letbanes evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Hovedstadens Letbane, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision jf. Lov om letbane på Ring 3, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de

økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. Lov om letbane på Ring 3 foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Hovedstadens Letbane interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Hovedstadens Letbanes evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Hovedstadens Letbane ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabslovens regler.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i årsregnskabsloven. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsomhed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i over-

ensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

København, den 5. marts 2024

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab,
CVR: 33963556

Lars Kronow
Statsautoriseret revisor
MNE-nummer: 19708

Thomas Holm Christensen
Statsautoriseret revisor
MNE-nummer: 46321

Bilag til ledelsesberetning

4

Langtidsbudget

Nedenstående langtidsbudget 2024 er vedtaget af bestyrelsen i januar 2024.

Forudsætninger for langtidsbudgettet

Langtidsbudgettet er angivet i løbende priser:

Anlægsomkostninger

1. Anlægsomkostningerne til etablering af en letbane på Ring 3 er fastlagt med udgangspunkt i det godkendte reviderede anlægsbudget for gennemførelse af letbanen på Ring 3 fra juni 2023. Totaludgiften er på 7,6 mia. kr. i 2024-priser.
2. Reinvesteringerne i forbindelse med letbanen på Ring 3 er baseret på forudsætningerne i principaftalen og udgør hvert 10. år 41 mio. kr. og hvert 25. år 1.142 mio. kr. i 2024-priser.

Driftsrelaterede anlægsinvesteringer

3. De driftsrelaterede anlægsinvesteringer i forbindelse med etablering af en letbane på Ring 3 er fastlagt med udgangspunkt i det godkendte reviderede anlægsbudget for gennemførelse af letbanen på Ring 3 fra juni 2023. Dette budget er på 1,7 mia. kr. i 2024-priser.

Driftsresultat

4. Passagertallene er fastlagt med udgangspunkt i passagerprognose baseret på den senest opdaterede trafikmodel. I perioden 2025-2030 er der forudsat et trafikalt passagerindsving.
5. Ved takstforudsætningerne er der taget udgangspunkt i den realiserede passagerøkonomi i 2022 for buslinje 300S. Den gennemsnitlige pris pr. passager er fremskrevet til 2024-priser med det udmeldte takststigningsloft. Desuden er der efter 2024 indarbejdet en forventet takst-udvikling ud fra forventningerne i Konvergensprogram 2022 og Transportøkonomiske enhedspriser.
6. Driftsudgifterne er estimeret med udgangspunkt i de indgåede drifts- og vedligeholdelseskontrakter. Til imødegåelse af forventelige meromkostninger vedrørende driften af letbanen er der indarbejdet en årlig driftsreserve.

Finansiering

7. Ejernes årlige indbetalinger til finansiering af anlægsomkostninger er baseret på de indgåede betalingsaftaler i forbindelse med selskabets stiftelse. Betalingerne til og med 2025 udgør 81 mio. kr. samlet for kommunerne og 68 mio. kr. for Region Hovedstaden.

De årlige indbetalinger er fra og med 2026 forhøjet på baggrund af det reviderede anlægsbudget og den ændrede afdragsprofil. Kommunernes samlede årlige betaling fra 2026 udgør herefter 102 mio. kr. og Regionens betaling udgør 88 mio. kr. i 2024-priser. Indbetalingerne løber frem til 2065 og falder i perioden 2057-2065 forholdsmeæssigt i forhold til lånoptagelsen.
8. Ved letbanens overgang til passagerdrift er indarbejdet en årlig indbetaling til finansiering af driftsrelaterede anlægsinvesteringer inkl. reinvesteringer. Kommunernes samlede årlige betaling udgør 60 mio. kr. i 2024-priser, og Region Hovedstadens årlige betaling udgør 47 mio. kr. i 2024-priser. Indbetalingerne starter i 2026 løber frem til 2065 og falder i perioden 2057-2065 forholdsmeæssigt i forhold til lånoptagelsen.

9. Til finansiering af 25-års reinvesteringen indbetaler ejerne i 2050, 171 mio. kr. (2024-priser) svarende til 15 pct. af lånebeløbet til 25-års reinvesteringen (indkøb af nye tog m.m.) samt 42 mio. kr. (2024-priser) årligt i perioden 2051-2072.

Øvrige forhold

10. Letbanen er momsregistreret, hvorfor selskabets nettoindtægter fra drift af letbanen er fratrukket moms, mens moms-udgifter ved anlæg af letbanen afløftes.
11. Ved forrentning af gæld tages højde for selskabets aftaler om renteafdækning. Gæld ud over renteafdækning forrentes med en realrente på 3 pct. p.a. På kort sigt tages desuden hensyn til selskabets faktiske renteforventninger.
12. Det forudsættes, at alle priser efter 2024 stiger med 2 pct. p.a.

Langtidsbudget for 2024 for Hovedstadens Letbane – december 2023 (mio. kr.) løbende priser

Realrente (gæld) 3 %

Inflation 2 %

Årstal	Indbetalinger til finansiering af anlægsinvesteringer			Anlægs-omk.	Drifts-inv.	Indbetalinger til finansiering af driftsinvesteringer		Drifts-indtægter	Drifts-udgifter	Drifts-resultat	Likviditet	Rente	Bevægelse	Netto-gæld primo	Netto-gæld ultimo
	Staten	Region	Kommuner			Region	Kommuner								
2023	166	61	72	-2.000	-391	0	0	0	0	0	-2.092	-60	-2.152	-1.636	-3.788
2024	0	68	81	-1.478	-448	0	0	0	0	0	-1.776	-100	-1.876	-3.788	-5.665
2025	0	70	82	-619	-386	0	0	23	-149	-126	-978	-187	-1.166	-5.665	-6.830
2026	0	91	106	0	0	48	63	47	-303	-256	52	-219	-167	-6.830	-6.997
2027	0	93	108	0	0	49	64	83	-309	-226	88	-225	-137	-6.997	-7.134
2028	0	95	111	0	0	50	65	121	-322	-201	121	-266	-146	-7.134	-7.279
2029	0	97	113	0	0	51	67	162	-336	-174	153	-273	-119	-7.279	-7.399
2030	0	99	115	0	0	52	68	204	-350	-146	188	-278	-90	-7.399	-7.489
2031	0	101	117	0	0	53	69	222	-349	-127	214	-282	-68	-7.489	-7.557
2032	0	103	120	0	0	55	71	236	-358	-121	226	-282	-56	-7.557	-7.613
2033	0	105	122	0	0	56	72	251	-367	-116	239	-284	-46	-7.613	-7.659
2034	0	107	125	0	0	57	73	267	-376	-110	252	-296	-44	-7.659	-7.702
2035	0	109	127	0	-50	58	75	283	-386	-103	215	-299	-84	-7.702	-7.786
2036	0	111	130	0	0	59	76	299	-382	-83	293	-301	-8	-7.786	-7.794
2037	0	113	132	0	0	60	78	317	-392	-76	308	-316	-8	-7.794	-7.802
2038	0	116	135	0	0	61	80	334	-402	-68	323	-316	8	-7.802	-7.794
2039	0	118	138	0	0	63	81	353	-413	-60	339	-315	24	-7.794	-7.770
2040	0	120	140	0	0	64	83	372	-383	-12	396	-330	66	-7.770	-7.704
2041	0	123	143	0	0	65	84	381	-370	11	426	-326	100	-7.704	-7.604
2042	0	125	146	0	0	67	86	391	-364	28	451	-320	131	-7.604	-7.473
2043	0	128	149	0	0	68	88	401	-371	30	462	-313	149	-7.473	-7.324
2044	0	130	152	0	0	69	90	412	-379	32	473	-306	168	-7.324	-7.156
2045	0	133	155	0	-61	71	91	423	-387	35	423	-311	112	-7.156	-7.044
2046	0	136	158	0	0	72	93	433	-396	38	496	-304	192	-7.044	-6.852

Årstal	Indbetalinger til finansiering af anlægsinvesteringer			Anlægs-omk.	Drifts-inv.	Indbetalinger til finansiering af driftsinvesteringer		Drifts-indtægter	Drifts-udgifter	Drifts-resultat	Likviditet	Rente	Bevægelse	Netto-gæld primo	Netto-gæld ultimo
	Staten	Region	Kommuner			Region	Kommuner								
2047	0	138	161	0	0	73	95	445	-404	41	508	-309	199	-6.852	-6.653
2048	0	141	164	0	0	75	97	456	-413	43	521	-299	222	-6.653	-6.431
2049	0	144	168	0	0	76	99	468	-422	46	533	-288	246	-6.431	-6.185
2050	0	270	334	0	-1.911	78	101	480	-430	50	-1.079	-316	-1.394	-6.185	-7.580
2051	0	180	215	0	0	79	103	492	-440	53	630	-343	287	-7.580	-7.292
2052	0	184	219	0	0	81	105	505	-449	56	645	-328	317	-7.292	-6.975
2053	0	187	224	0	0	83	107	518	-459	59	660	-339	321	-6.975	-6.654
2054	0	191	228	0	0	84	109	531	-468	63	676	-322	353	-6.654	-6.301
2055	0	195	233	0	-75	86	111	545	-478	67	617	-327	289	-6.301	-6.012
2056	0	199	237	0	0	88	114	559	-488	70	708	-283	425	-6.012	-5.587
2057	0	200	239	0	0	88	114	573	-498	75	717	-261	455	-5.587	-5.131
2058	0	204	244	0	0	90	116	588	-509	79	734	-238	495	-5.131	-4.636
2059	0	202	241	0	0	88	114	603	-518	85	731	-214	517	-4.636	-4.119
2060	0	187	224	0	0	80	103	618	-524	94	687	-189	498	-4.119	-3.620
2061	0	185	222	0	0	79	102	634	-534	99	687	-164	523	-3.620	-3.097
2062	0	173	207	0	0	72	93	650	-542	108	653	-139	514	-3.097	-2.583
2063	0	165	199	0	0	67	87	666	-551	116	634	-113	520	-2.583	-2.063
2064	0	93	115	0	0	28	37	683	-544	139	412	-93	319	-2.063	-1.744
2065	0	66	83	0	-91	14	18	700	-548	152	242	-81	161	-1.744	-1.583
2066	0	41	54	0	0	0	0	718	-554	164	260	-73	187	-1.583	-1.396
2067	0	42	56	0	0	0	0	736	-566	171	268	-63	205	-1.396	-1.191
2068	0	43	57	0	0	0	0	755	-578	177	277	-53	224	-1.191	-967
2069	0	44	58	0	0	0	0	774	-590	184	285	-41	244	-967	-722
2070	0	44	59	0	0	0	0	793	-603	191	294	-29	265	-722	-457
2071	0	45	60	0	0	0	0	813	-615	198	303	-15	288	-457	-169
2072	0	46	61	0	0	0	0	834	-629	205	313	-1	312	-169	143

